

Handhavingsverslag- en programma 2025/2026

Inleiding

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarlijkse handhavingsverslag en –programma 2025/2026 van de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). In dit document leest u waar wij het afgelopen jaar aan hebben gewerkt, welke resultaten zijn behaald en waar wij ons komend jaar op gaan richten.

Dit jaar hebben wij een nieuwe stap gezet in de manier waarop wij onze informatie presenteren. We hebben infographics toegevoegd die in één oogopslag de belangrijkste thema's laten zien. Deze geven een eerste en duidelijke uitleg van onze inzet en resultaten. Voor wie meer verdieping zoekt, biedt dit volledige verslag een uitgebreide toelichting op onze werkzaamheden, keuzes en cijfers.

Het afgelopen jaar stond in het teken van doorontwikkeling en samenwerking. Wij hebben verder gebouwd aan een sterke organisatie en aan een goede samenwerking met onze opdrachtgevers en partners. Dankzij de inzet van onze vergunningverleners, toezichthouders, juristen, adviseurs en ondersteuners hebben wij onze taken zorgvuldig en professioneel uitgevoerd.

Wij blijven ons richten op belangrijke maatschappelijke thema's zoals veiligheid, leefbaarheid, waterkwaliteit, milieu en de bescherming van onze leefomgeving. Ons doel is helder: bijdragen aan een veilige, gezonde en duurzame omgeving voor iedereen.

In dit verslag leggen wij verantwoording af over onze inzet en resultaten. In het programma leest u waar wij komend jaar prioriteit aan geven en hoe wij onze capaciteit inzetten.

Met vriendelijke groet

Afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
1. Bestaande gebouwen	5
Gebouwen met extra aandacht	5
Brandveiligheid.....	5
Projecten	6
Meldingen en controles gebouwen	7
Bouw en sloop.....	7
De cijfers toegelicht.....	8
Slopen	9
2. Energie en milieu	10
Bomen en groen	14
3. Huisvesting	17
Huurmisstanden.....	17
4. Leefbaarheid en vrije tijd	22
Afval.....	22
Dieren	24
Reclame.....	25
Sekswerk.....	25
Samenwerkingen	26
Groen en water	29
Horeca	30
Horecacontroles.....	30
<i>NIX18 en verantwoord alcoholgebruik</i>	31
Terrassen	33
Coffeeshops.....	33
Evenementen	34
Speelautomaten	36

Standplaatsen	36
5. Veiligheid	38
Veilige wijken	38
Inzet Wijkboa's	38
Jaarwisseling en vuurwerk	39
Jeugdoverlast	39
Nachtelijke inzet	40
Seksuele straatintimidatie	40
Alcoholverbod	40
Lachgasverbod	41
Harddrugsverbod	41
Voorlichting & Preventie	42
Buitenslapers	42
Maatschappelijke onrust	42
Direct inspelen op overlast en actualiteiten	42
Inzet tijdens demonstratie	42
Verblijfsontzegging (VBO)	43
Ondermijning – Controles Ondermijning	43
6. Verkeer	44
Auto en vrachtwagen	45
Foutparkeren	45
Betaald parkeren	45
Milieu- en zero-emissiezones (ZE-zone)	46
Weren zwaar verkeer wervengebied	46
Toegangsbeleid binnenstad	47
Wrakken	48
Taxihandhaving	48
Brom- /snor-fietsen	48
Voetgangersgebied	51
7. Over VTH	52
Meldingen openbare ruimte	52
Klanttevredenheid	53

1. Bestaande gebouwen

Gebouwen met extra aandacht

Parkeergarages

We controleren parkeergarages sinds 2019 periodiek zodat bewoners en bezoekers ze veilig kunnen gebruiken. Het gaat met name om openbare parkeergarages.

In 2025 stonden nog herstelwerkzaamheden gepland voor de parkeergarages Springweg en Paardenveld. Bij beide parkeergarages was onder andere scheurvorming geconstateerd. De herstelwerkzaamheden van de Springweg zijn inmiddels afgerond. Met ingang van 1 september 2025 is de gemeente de nieuwe eigenaar van Parkeergarage Paardenveld, daarom lieten de controles langer op zich wachten. Naast scheurvorming moest ook aan bepaalde brandveiligheidseisen worden voldaan, waarvoor aanpassingen aan de gevels nodig zijn. Er is nog altijd geen sprake van direct gevaar voor de gebruikers van de parkeergarage.

Constructieve veiligheid en breedplaatvloeren

Er geldt een onderzoekplicht voor CC-3-gebouwen met bepaalde breedplaatvloeren. Dit zijn gebouwen met de zwaarste gevolglasce als stadions, ziekenhuizen en gebouwen hoger dan 70 meter. Op basis van een afgeronde inventarisatie hebben we 25 adressen geselecteerd. Deze eigenaren ontvingen in 2025 een brief over de regels over breedplaatvloeren. Afhankelijk van de beschikbare financiële middelen en handhaving capaciteit gaan we in 2026 controles uitvoeren.

Tunnels

We controleerden samen met de tunnelbeheerder, een wegverkeersleider, een assetmanager en een onafhankelijke veiligheidsdeskundige de Leidsche Rijntunnel. In 2025 hebben we de rapportage afgerond en de geconstateerde verbeterpunten gedeeld met de tunnelbeheerder (Rijkswaterstaat).

Brandveiligheid

Onderzoek naar woningen boven winkelpanden in de binnenstad

De vluchtroute van woningen boven winkels mag niet door een brandcompartiment van een andere gebruiksfunctie lopen. Dit staat in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Wanneer er brand is op de begane grond, kunnen de bewoners van de bovenverdieping niet vluchten. Er zijn situaties in de binnenstad waarbij de vluchtroutes mogelijk niet voldoen aan deze regel. In 2025 zijn uit een eerste inventarisatie 81 adressen geselecteerd in de binnenstad. Deze adressen gaan we in 2026 projectmatig controleren.

Als gemeente stimuleren we tegelijkertijd ook het ontwikkelen van woningen boven winkels. Bij dit initiatief hebben we aandacht voor de benodigde bouwvergunning(en).

Stortkokers

In 2026 gaan we eigenaren van (flat)gebouwen in Overvecht en Kanaleneiland informeren over hun verplichting om de brandveiligheid van stortkokers te controleren en indien nodig te herstellen. Een brand in een containerhok van een flatgebouw gaf hier aanleiding toe. Dit project bevindt zich in de voorbereidingsfase. Eigenaren ontvangen begin volgend jaar een informatiebrief. Intussen richten we het proces van ontvangst, beoordeling en registratie van de terugkoppelingen in. Directe handhaving is voorlopig nog niet aan de orde. In totaal zijn 40 gebouwen met stortkokers in beeld.

Brandveiligheid van het UMC en onze samenwerking met de VRU

Er gelden strenge eisen aan de brandveiligheid van publieke gebouwen. Samen met de VRU houden

we risico gestuurd toezicht op de brandveiligheid. We zien mogelijkheden om de samenwerking met de VRU te verbeteren, zodat we de controles beter kunnen uitvoeren.

In 2025 zijn we gestart met het aanscherpen van afspraken rondom het controleren van de brandveiligheid. De gemaakte afspraken en processtappen passen we direct toe bij een controle van het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC) in 2026. Dit is een uitdagende omgeving, omdat er vaak veranderingen aan het gebouw worden gedaan. Hierbij is de VRU in de lead, maar de gemeente blijft het bevoegd gezag.

Brandveiligheid van Hoog Catharijne

Tijdens de controle van een verbouwing hebben we bouwkundige gebreken aan Hoog Catharijne vastgesteld. De bouwkundige gebreken zorgen niet voor een veiligheidsrisico voor bezoekers en gebruikers. In overeenstemming met de eigenaar is het aantal gebreken inmiddels flink teruggebracht en alle functionele problemen zijn opgelost. De komende periode en ook de laatste fase van de werkzaamheden worden de brandmeldinstallaties vernieuwd. De centrales functioneren, maar ze voldoen niet meer aan de allernieuwste eisen. Het gaat om totaal 46 centrales. Dit project zal daarom enige tijd in beslag nemen. Naar verwachting kunnen we medio 2027 het project afronden.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Het voorkomen en het bestrijden van (brand)onveilige situaties doen we samen met de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De VRU is een samenwerkingsverband van alle Utrechtse gemeenten in de provincie Utrecht.

In de gemeente Utrecht zijn ongeveer 4600 gebouwen waar toezicht gehouden wordt op de brandveiligheid omdat er sprake is van risico voor de gebruikers (verminderd zelfredzaam) of waarbij brand een grote impact heeft op de omgeving. De VRU beoordeelt hierbij bouwkundige aspecten en installatietechnische en organisatorische voorzieningen op het gebied van brandveiligheid. Het risicobeeld (wanneer er mogelijk een gevaarlijke situatie kan ontstaan) bepaalt de frequentie van deze controles. De gemeente handhaaft zo nodig bij overtredingen. Naast deze geplande controles behandelt de VRU elk jaar meldingen van inwoners en bedrijven over brandonveilige situaties. De VRU heeft in 2025 269 meldingen ontvangen en de brandveiligheid beoordeeld.

De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) werkt actief aan het vergroten van de veerkracht en bewustwording bij inwoners, bedrijven en zorginstellingen, met als doel om beter voorbereid te zijn op crises en incidenten en om veilig gedrag te verbeteren. Door burgers te informeren over natuurbrandbeheersing willen we het risico op onbeheersbare branden verkleinen.

Daarnaast houdt de VRU samen met de gemeente toezicht op brandveiligheid bij nieuwbouw. In 2025 hebben wij samen met de Veiligheidsregio Utrecht 180 controles op nieuwbouw gedaan en 1614 controles bij bestaande bouw. Bij 79 evenementen heeft de VRU een schouw uitgevoerd. De schouw is een controle om te kijken of alles voldoet aan de vergunningsvoorschriften. De VRU heeft blijvend aandacht voor de brandveiligheid bij (tijdelijke) opvanglocaties voor vluchtelingen en asielzoekers.

Projecten

Gevelreclame Binnenstad

Reclame aan buitenkant van een gebouw dat niet voldoet kan een negatieve invloed hebben op het leefklimaat. Het toezicht op gevelreclame gebeurt op basis van meldingen en handhavingsverzoeken. Nieuwe winkeliers benaderen we actief om ze te vertellen welke regels gelden voor gevelreclame en we handhaven op overtredingen.

Meldingen en controles gebouwen

We onderzoeken meldingen over gebouwen, zoals illegale bouw, verkeerd gebruik of achterstallig onderhoud, en over eventuele overlast die hierdoor wordt veroorzaakt. Jaarlijks houden we rekening met 1500 meldingen over bestaande gebouwen. Bij overtredingen van bijvoorbeeld het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) treden we handhavend op. We houden de basisgegevens over gebouwen en adressen (BAG) bij. We controleren signalen van fouten en we maken afspraken met de eigenaren om te zorgen dat de administratie weer klopt.

Vanwege de Utrechtse BegrotingsAlternatieven (UBA) en het feit dat we een beperktere handhaving capaciteit hebben, is de werkwijze bij het oppakken van meldingen aangepast. Vanaf 2026 prioriteren we meldingen van bewoners en het opstarten van projecten. We pakken niet elk project en elke melding op, maar we zetten de beperkte capaciteit in waar deze het hardste nodig is. Meldingen met een verhoogd risico op de veiligheid, leefbaarheid of gezondheid pakken we als eerste op. Meldingen met een laag risico worden niet altijd (direct) opgepakt.

Overzicht van het aantal meldingen over gebouwen

Meldingen	2021	2022	2023	2024	2025
Inname openbare grond	194	197	479	533	558
Illegale bouw	419	392	294	375	387
Bouwoverlast	1537	906	167	316	221
Achterstallig onderhoud	129	136	123	150	136
Asbest	7	10	21	36	62
Gevelreclame	34	24	18	10	21
Overig	532	295	170	204	137
Totaal	2946	2087	1345	1624	1522

- Het aantal ontvangen meldingen is dit jaar meer in lijn met het begrote aantal meldingen. De meeste meldingen gaan over inname openbare grond, gevolgd door meldingen over illegale bouw
- Bij illegale bouw gingen 24 meldingen over airco's en warmtepompen (die niet zouden voldoen aan de regels).
- We zien een opvallende stijging van het aantal meldingen van geluidsoverlast over installaties. Het gaat bijvoorbeeld om airco's en warmtepompen, maar ook over ventilatiesystemen.

Bouw en sloop

Nieuwbouw en verbouw

Bij nieuwbouwprojecten of grote verbouwingen letten wij op hoe veilig de constructie is, de brandveiligheid en bouwtechniek. We schatten bij alle bouwprojecten in wat de risico's zijn als er iets misgaat met het bouwwerk. Dit noemen we de gevolgklassen. Hoe groter de gevolgen zijn, hoe hoger de gevolgklasse. Dit doen we om bouwwerken zo veilig mogelijk te maken.

Bouwprojecten met kleine risico's

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is ingegaan voor nieuwbouwprojecten met kleine risico's. Voor die projecten doet een private kwaliteitsborger vanaf dat moment de bouwtechnische controle. De kwaliteitsborger controleert op de bouwplaats bouwtechnische aspecten. Voorheen deed de gemeente dit zelf. Voor nieuwbouw en verbouwprojecten moet de bouwer aan het begin een bouwmelding doen. Aan het einde van de bouw moet de bouwer een 'dossier bevoegd gezag'

doorsturen naar de gemeente. Wij controleren op compleetheid en op de verklaringen van de kwaliteitsborger. Dit is dus voornamelijk een administratieve taak. De handhaving bij bouwprojecten blijft een taak van de gemeente en kan nodig zijn wanneer de verklaring van de kwaliteitsborger ontbreekt.

In 2025 zien we een kleine toename van het aantal bouwprojecten onder de Wkb. Het aantal blijft zowel op gemeentelijk niveau als landelijk laag. Van de 66 meldingen vielen er 23 onder de Wkb. Bouwers beginnen het systeem langzaam beter te begrijpen dan in 2024, maar het aantal meldingen blijft laag. Het kost ook meer moeite om gebreken te herstellen en bouwers op de juiste manier te laten werken. Veel van die problemen worden casuïstisch opgelost. In G4 en regionaal verband proberen we kennis te delen en efficiënte oplossingen te vinden. Ook helpt de inzet van de Wkb-coördinator om passende oplossingen te vinden. In 2026 blijven wij hierop inzetten.

Controle bouwprojecten

We vragen altijd de belangrijkste stukken en tekeningen op, zodat wij ook op papier de constructieve veiligheid kunnen controleren. We vragen ook om een BLVCM-plan, waarin de afspraken over de bouw staan. BLVCM staat voor bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, communicatie en milieu. Daarnaast controleren we dus op de bouwplaats. We kijken of de bouwwerkzaamheden goed worden uitgevoerd. Soms controleren we of er een onafhankelijke energieadviseur is ingeschakeld en of de bouwmaterialen een certificaat hebben. Dit doen we alleen als daar een reden voor is.

Toezicht op bouwwerken	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Totaal aantal gecontroleerde bouwprojecten	1687	1742	1374	1645	2434	1566
Categorie A					2131	1300
Categorie B					192	220
Categorie C					79	33
Categorie D					27	11
Categorie E					6	2

Toezicht op bouwwerken (constructiecontrole)	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
Totaal aantal bouwplannen	200	212	241	121	161	241
Categorie A					39	120
Categorie B					54	100
Categorie C					24	20
Categorie D					4	10
Categorie E					0	1

Bouwhinder	2021	2022	2023	2024	2025
Getoetste risicomatrices					380
Opgepakte klachtmeldingen bouw- en sloop bij omgevingsvergunningen	868	498	506	372	493

De cijfers toegelicht

Toelichting tabel: toezicht op bouwwerken:

- Sinds 2025 hebben we een nieuwe indeling in de categorieën, die zijn op bouwsom. De oude indeling kende andere bouwsommen, waardoor direct vergelijken lastig is. Daarom staan in de tabel alleen de totalen van de voorgaande jaren;
 - < €103.000;
 - €103.000 - €1.030.000;
 - €1.030.000 - €5.150.000;
 - €5.150.000 - €51.5000.000;

- e) €51.5000.000 of meer.
- De bouwsom is het totale kostenbedrag voor het realiseren van een bouwwerk of bouwproject. Grotere en complexere projecten hebben over het algemeen een hogere bouwsom;
- Ondanks de nieuwe indeling zien we geen grote verschillen tussen de verdelingen in bouwwerken ten opzichte van de voorgaande jaren;
- *De kolom voor 2026 is een schatting op basis van de vergunningaanvragen en de kengetallen;
- Het aantal controles ligt dit jaar iets hoger dan verwacht. Dat is gedeeltelijk te verklaren uit de verlaging van het jaar ervoor in verband met de zaakmigraties. De tweede verklaring is dat er veel bouwplannen zijn die eind 2023 zijn aangevraagd voor de ingang van de Omgevingswet, die worden momenteel opgeleverd.

Toelichting tabel: toezicht op bouw hinder

- De meeste meldingen gaan over geluidsoverlast en lawaai buiten werktijden;
- In 2025 tellen we niet meer de bouwveiligheidsplannen, maar de risicomatrices. Dit is het kader dat bepaalt of een BLVCM-plan nodig is. De risicomatrix is een wettelijke informatieplicht waarin staat welke veiligheidsrisico's er zijn bij het bouwen of slopen. In 2026 verwachten we een vergelijkbaar aantal binnen te krijgen.

Mobiele werktuigen op bouwplaatsen

We controleren of machines op de bouwplaats mogen komen en niet te vervuilen zijn. Mobiele werktuigen zijn machines zoals hefftrucks, graafmachines en hijskranen. Ze dragen voor een belangrijk deel bij aan vervuilende stoffen in de lucht. De kwaliteit van de lucht in Utrecht willen we verbeteren. Zo dragen we bij aan de gezondheid van onze inwoners, ondernemers en bezoekers.

Sinds 2025 zijn er daarom in Utrecht strengere regels voor mobiele werktuigen. De meest vervuilende machines mogen niet meer gebruikt worden op bouwplaatsen in de stad. De voorlichting over de nieuwe regels voor mobiele werktuigen op de bouwplaats is in september 2025 gestart. Hierbij gebruikten we onder andere handige flyers. Ook hebben de inspecteurs een opleiding gekregen in het controleren op de eisen.

De eerste (structurele) controles startten eind 2025 en lopen door in 2026. We vragen vooraf aan aannemers om inzicht te geven in welke werktuigen ze gebruiken. We controleren op de bouwplaats of de informatie klopt en de machines niet te vervuilen zijn. We doen dit vooral bij grotere bouwplaatsen, waar meer machines aan het werk zijn en voor langere tijd. Er zijn tot nu toe nog geen overtredingen geconstateerd.

De controles op mobiele werktuigen passen bij het [Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen](#), dat de gemeente Utrecht heeft ondertekend. Ze geven ook vorm aan een artikel in het Besluit bouwwerken leefomgeving, dat bekend staat als de stikstofemissiereductieplicht (Bbl 7.19a). Dit betekent dat aannemers maatregelen moeten nemen om het uitstoten van stikstof te verminderen. Ook is de maatregel deel van [het Uitvoeringsprogramma Lucht](#).

Bouwregels Utrecht

Personen en bedrijven die willen bouwen in Utrecht moeten zich aan veel verschillende soorten regels houden. Voorbeelden zijn regels uit het Besluit bouwwerken leefomgeving, de landelijke richtlijn bouw en sloopveiligheid, regels uit het omgevingsplan en BLVCM-plannen. We maken een richtlijn met duidelijke regels voor projectontwikkelaars en aannemers, zodat zij weten hoe ze bij bouw en sloop het beste kunnen werken. Deze richtlijn Bouwregels is in 2025 in concept afgerond. Eind Q1 2026 kunnen projectontwikkelaars en aannemers deze gebruiken.

Slopen

We controleren de veiligheidsplannen voordat de sloop start. Dit gebeurt via een sloopmelding. We letten bij dit toezicht vooral op de veiligheid, bijvoorbeeld van de constructieve onderdelen. Bij sloop komen we bijna geen onveilige situaties tegen. Ook hier vragen we een BLVCM-plan op. BLVCM staat voor bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, communicatie en milieu. Als bewoners een overlastmelding doen gaat een inspecteur op de bouwplaats kijken. Als bewoners zelf asbest willen verwijderen, is er altijd een controle en geven we advies over het verwijderen.

Toezicht asbestverwijdering	2021	2022	2023	2024	2025
Particuliere asbestverwijdering	288	288	202	239	230
Meldingen asbest/illegaal slopen	16	18	34	25	62
Aantal sloopmeldingen					205

- Het aantal meldingen asbest/illegaal slopen is hoger dan voorgaande jaren. We zien dat burgers ons beter weten te vinden en dat het steeds duidelijk wordt over welke situaties een melding moet worden gemaakt.

2. Energie en milieu

De Omgevingsdienst Utrecht en de gemeente controleren of bedrijven zich houden aan de milieuregels. Zo dragen ze bij aan minder hinder, overlast en milieuschade door bedrijven. Controles op bomen, parken en landgoederen helpen het bestaande groen te houden en ervoor te zorgen. Dit draagt bij aan een gezonde en veilige leefomgeving voor onze bewoners en de natuur.

Bedrijven en energie

Vanaf 2025 neemt de Omgevingsdienst Utrecht (ODU; voorheen RUD) de uitvoering van 250 energiecontroles namens de gemeente op zich. De gemeente blijft in 2026 in gesprek met de ODU om de voortgang en resultaten te bespreken. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over het uitvoeren van hercontroles (tweede controles).

De Omgevingsdienst doet jaarlijks verslag van de resultaten.

Energielabel C

Alle kantoren hebben energielabel C. We volgen een aantal gebouwen die eerder als kantoor werden gebruikt, maar nog geen energielabel C hebben.

Vanaf 2023 is het verplicht voor kantoren om minimaal energielabel C te hebben. Dit geldt voor kantoren groter dan 100 m²; zonder dit label mogen ze namelijk niet als kantoor worden gebruikt. Hieronder staat een overzicht van het aantal kantoren in Utrecht dat energielabel C of hoger heeft:

- **2023:** 95%
- **2024:** 100%*

In 2024 moesten 575 kantoren in Utrecht minimaal energielabel C hebben. Inmiddels voldoen al deze kantoren aan de labelplicht. Landelijk ligt dit percentage op 83% (per 1 juli 2025). Sinds 2019 informeren we eigenaren hierover.

Kantoren die maximaal twee jaar in gebruik zijn, vallen volgens de wet buiten deze verplichting. Dit geldt bijvoorbeeld voor kantoorgebouwen op bouwplaatsen, slooppanden of panden die een andere functie krijgen. Vanaf 2025 is deze uitzondering vervallen. Dit betekent dat 13 extra gebouwen aan de labelplicht moeten voldoen. 1 gebouw is inmiddels gesloopt. Met de eigenaars van de laatste 12 gebouwen is in 2025 contact opgenomen. Geen van de gebouwen is in gebruik als kantoor. Sommige gebouwen worden nog gesloopt. Er spelen vaak ruimtelijke ontwikkelingen. We blijven de gebouwen ook in 2026 volgen.

Energie-eisen voor nieuwbouw

Nieuwbouw moet voldoen aan de regels voor Bijna EnergieNeutrale Gebouwen (BENG). Deze regels zijn bedoeld om nieuwe gebouwen energiezuiniger te maken en de impact op het milieu te verminderen. BENG-gebouwen moeten zo worden gebouwd dat ze heel weinig energie gebruiken en ook zelf duurzame energie kunnen opwekken. Een onafhankelijke adviseur bepaalt het energielabel. Bouwinspecteurs kunnen controleren of aan deze verplichting is voldaan, maar controleren niet zelf op energie-aspecten. Zij kijken in sommige situaties wel of de juiste certificaten aanwezig zijn. Hier gaan we in 2026 mee door.

Netcongestie

Netcongestie ontstaat wanneer de vraag naar stroom of het aanbod van stroom tijdelijk te hoog is, waardoor het stroomnet niet in staat is om deze vraag te verwerken. Dit probleem komt ook voor in de gemeente Utrecht. De overstap naar andere vormen van (duurzame) energie kan dit probleem verergeren. Om netcongestie tegen te gaan, onderzoeken we alternatieve energiebronnen, zoals batterijen en aggregaten. Deze apparaten wekken stroom op, maar kunnen ook leiden tot een toename van meldingen over bijvoorbeeld geluidoverlast.

Overlastmeldingen Milieu

Bewoners kunnen op verschillende manieren meldingen maken van overlast door bedrijven. Deze meldingen worden onderzocht en, indien nodig, wordt het betreffende bedrijf bezocht. Bedrijven moeten voldoen aan de milieuregels. Wanneer dit niet het geval is, wordt een hercontrole (tweede controle) uitgevoerd. In 2025 zijn er bijna 300 onderzoeken uitgevoerd bij bedrijven naar aanleiding van meldingen van bewoners.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal overlastmeldingen	1.450	2.645	2.187	1.848	2.228	3.271

We ontvingen de afgelopen jaren de meeste meldingen over de volgende onderwerpen:

- Geluidoverlast
- Luchtvervuiling/ rookoverlast
- Geuroverlast
- Lichthinder

Projectleider Dönüş vertelt over het behandelen van de overlastmeldingen milieu

“Sinds een paar jaar verdeel ik alle milieumeldingen die bij ons binnenkomen. Alles wat speelt in de maatschappij zie ik langskomen! De top 4 komt mij bekend voor: verreweg de meeste meldingen gaan over geluidsoverlast. Bijvoorbeeld door laden en lossen. Wij kunnen mensen vaak écht helpen. Hoe fijn is het om niet meer wakker te worden van vrachtwagens om 6 uur 's morgens, omdat onze inspecteur langs het bedrijf is geweest. Die geeft ondernemers uitleg van de regels en voert waar nodig extra controles uit.

Wat mij opvalt, is dat veel mensen kiezen voor een anonieme melding. Daarbij geldt de vraag: waar gaat het precies over en om welke locatie gaat het? Anders kunnen we er niet heen! Verder doen een paar bewoners heel vaak achter elkaar dezelfde melding. Het is zoeken om hier goed mee om te gaan. Je wilt mensen helpen en probeert zo goed mogelijk uit te leggen wat de gemeente wel of niet kan doen.”

Houtstook

In Utrecht krijgen we meldingen van bewoners die last hebben van houtrook van kachels. Een aantal jaren ontvingen we tussen de 300 en 400 meldingen per jaar, maar in 2024 steeg het aantal naar 498 meldingen en in 2025 naar 589. Bij deze meldingen doen we meestal geen onderzoek op locatie.

Sommige bewoners vragen de gemeente om in te grijpen bij houtstook, dit noemen we een handhavingsverzoek. Er zijn geen landelijke regels die overlast door houtrook tegengaan, en het is moeilijk om te bepalen wanneer de overlast 'te veel' is. In Utrecht willen we de lucht zo gezond mogelijk houden. In het [Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit](#) staat welke regels er komen. Het doel is om houtstook in Utrecht per 2030 helemaal te verbieden.

Tot die tijd geven we bewoners informatie na een melding. Ook geven we tips voor het verantwoord stoken in kachels. Als er handhavingsverzoeken binnenkomen, gebruiken we een werkwijze die we in 2024 hebben opgesteld, zodat we sneller en duidelijker kunnen reageren.

Buiten stoken heeft ook een slechte invloed op de gezondheid. Daarom heeft de gemeenteraad besloten dat het vanaf 2025 verboden is om buiten hout te stoken. Bij meldingen hierover registreren we de klacht. Als het gaat om houtstook in de openbare ruimte, gaan we langs wanneer er toezichthouders beschikbaar zijn. Bij meldingen over houtstook bij woningen sturen we een bericht naar de bewoners. Dit is in 2025 25 keer voorgekomen. Veel meldingen bevatten onvoldoende informatie om zo'n bericht te sturen. Er vond verder geen handhaving plaats. Het handhaven van regels heeft soms beperkingen en biedt niet altijd een oplossing.

Geluid

We zien dat er veel meldingen over geluid binnen blijven komen. Zo kregen we bijvoorbeeld 885 meldingen over evenementen in de stad, vaak over geluidsoverlast. Meestal houden evenementen zich aan de vergunning. Verder valt het op dat nieuwe soorten overlast ontstaan. Vaak gaat het om een klein aantal meldingen, waarbij we vooral in de gaten houden hoe deze meldingen zich ontwikkelen.

- Een aantal mensen heeft last van Laagfrequent Geluid (LG) We kregen hier in 2024 8 meldingen over en in 2025 liep dit op tot 59 meldingen. We kunnen deze bewoners lastig helpen. Laagfrequent Geluid kan bijvoorbeeld bromtonen zijn of andere storende geluiden. Hierbij is het moeilijk om op te sporen waar het geluid vandaan komt. Als de bron wordt gevonden, is handhaven onmogelijk. Het geluid is niet zo hard dat het boven de geluidsnorm gaat.
- In 2024 meldden enkele bewoners geluid afkomstig van laadpalen voor elektrische auto's. In 2025 zijn hier geen nieuwe meldingen bijgekomen. Vaak is de software van de auto in die gevallen aan een nieuwe versie toe.

- In het Werkspoorkwartier komt meer horeca en zijn steeds meer plekken om uit te gaan. Dit zorgt voor meer geluid. We ontvingen hier in 2024 18 meldingen over en in 2025 25 meldingen, die we hebben behandeld.
- Inspecteurs merken dat er meer meldingen over geluid van evenementen en feesten bij sportverenigingen en culturele instellingen binnenkomen. De schatting is 65 in 2025 (handmatige telling). Zodra in 2026 of in 2027 de regels voor uitzonderingen (onthefingen) voldoende zijn opgenomen in het systeem van de Omgevingswet, willen we hier een voorlichtingsactie op organiseren. Zo weten sportclubs beter welke regels er zijn. Tot die tijd gaan we in gesprek en geven we voorlichting over de regels naar aanleiding van meldingen.

In 2026 blijven we goed volgen hoe het loopt met de verschillende soorten geluidsoverlast. We kijken of innovaties kansen bieden om geluid en geluidsoverlast te volgen. De eerste ervaringen met een pilot met AI-geluidmeters zijn daarbij positief. Het bespaart tijd voor de start van een evenement en tijdens een evenement is sneller duidelijk wat de bron is van het geluid (stemmen, muziek, verkeer) en of het geluid binnen de regels blijft.

Milieu- en zero-emissiezones (ZE-zone)

We willen de luchtkwaliteit in de stad verbeteren, wat belangrijk is voor de gezondheid van onze inwoners, de natuur en het milieu. Daarom nemen we verschillende maatregelen, waaronder de strengere milieuzone en de zero-emissiezone (ZE-zone), die beide vanaf 2025 gelden. Zowel de milieuzone als de ZE-zone worden aangegeven met borden langs de weg. In 2026 worden de borden eenvoudiger:

De milieuzone is bedoeld voor voertuigen met een lage emissieklasse, zoals dieselauto's, en bussen, die niet in het gebied mogen komen. In de eerste maanden van 2025 hebben we overtreders gewaarschuwd. We hebben 4.963 waarschuwingen verstuurd. Vanaf 1 juli kregen overtreders een boete. We hebben 1.679 boetes uitgedeeld.

In 2025 is in Utrecht de zero-emissiezone (ZE-zone) ingevoerd. Deze zone geldt voor bestelauto's en vrachtwagens. Sinds 1 januari 2025 mogen alleen volledig uitstootvrije voertuigen dit gebied inrijden. In de eerste zes maanden van 2025 kregen overtreders een waarschuwing. Zo konden zij wennen aan de nieuwe regels. We hebben 6.082 waarschuwingen verstuurd. Vanaf 1 juli kregen overtreders een boete. We hebben 1.754 boetes uitgedeeld.

We controleren met camera's het gebruik van de milieuzone en de ZE-zone. Met 21 camera's controleren we het gebruik van de milieuzone en de ZE-zone. Meer informatie over de milieuzone en de zero-emissiezone is te vinden op de website van de gemeente Utrecht: [Milieuzone en zero-emissiezone | gemeente Utrecht](#).

Ondermijning en Milieucriminaliteit

De gemeente en politie sporen ondermijnende en illegale activiteiten op, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen. Milieu-inspecteurs van de ODU werken hieraan mee. Zij richten zich daarbij op de milieu-overtredingen. De gezamenlijke acties maken deel uit van het Bestuurlijk Utrechts Interventie Team (BUIT).

Daarnaast is inzet op milieucriminaliteit in de regio een doel. Bij de aanpak van milieucriminaliteit is het een goed idee om de krachten in de regio Utrecht te bundelen. Samenwerken met het Openbaar Ministerie, de politie en andere partners levert meer op. In [de aanpak voor de komende jaren](#) staan de wensen voor de komende periode. Voor de inzet zijn de mogelijkheden nu nog beperkt.

Wel maken boa's van de ODU bij ernstige overtredingen een proces-verbaal op.

Bodemtoezicht

De ODU houdt toezicht op bodemsaneringen en -activiteiten. Daarbij letten ze op de bodemkwaliteit. De Omgevingswet heeft hierin veel veranderingen gebracht. Zo zijn er minder activiteiten waarvoor een vergunning nodig is en zijn minder vaak bodemonderzoeken nodig, maar gelden er meer algemene regels. Steeds vaker vindt een afweging van alle verschillende belangen plaats om te kijken of en wanneer een bodemsanering nodig is.

Voor het toezicht betekent de Omgevingswet dat gebiedscontroles belangrijker zijn geworden. Daarbij bezoeken de inspecteurs plekken waarbij grond wordt verplaatst, om te kijken of iedereen zich aan de regels houdt.

Meer informatie over het werk van de ODU staat op de eigen website van de Omgevingsdienst Utrecht.

Milieutoezicht en energiecontroles bij bedrijven

De ODU voert de meeste milieucontroles en alle energiecontroles namens de gemeente uit. De inspecteurs werken in de hele provincie. Er gelden milieuregels voor allerlei activiteiten, zoals het verwerken van gevaarlijke afvalstoffen, garages, of de aanleg van bodemenergiesystemen. Hoe groot het milieurisico is, bepaalt hoe vaak de ODU de bedrijven bezoekt. Bedrijven met een hoog milieurisico krijgen jaarlijks een controle. Als de risico's beperkt zijn om de twee of drie jaar. Bedrijven krijgen een tweede controle als ze milieuregels niet goed volgen. De ODU onderzoekt ook of nieuwe bedrijven onder de milieuregels vallen.

Bedrijven moeten ook voldoen aan verschillende regels om hun energieverbruik te verminderen en energiezuiniger te werken. Het kan bijvoorbeeld verplicht zijn om leidingen te isoleren, ledlampen te gebruiken of om het energieverbruik automatisch te laten registreren en analyseren (met een EBS- een Energieregistratie- en Bewakingssysteem). Dit controleert de ODU ook.

Ondernemers die meer willen weten om hun bedrijf energiezuiniger te maken, kunnen terecht bij het Energieloket van de gemeente Utrecht. Adviseurs beantwoorden vragen en geven advies op maat.

In de regio Utrecht werken de gemeenten en de provincie samen aan doelen voor de leefomgeving. Ze staan in een [aanpak](#) die voor de hele provincie geldt.

Meer informatie over de activiteiten van de ODU is ook beschikbaar op de website van de ODU of in de jaarverslagen.

Bomen en groen

Parken en landgoederen

Handhavers controleren in hun rondes altijd de parken en landgoederen, om zo de overlast van ongewenst gedrag te verminderen. Bij mooi weer controleren ze vaker in de parken. Ook in 2025 is hierbij gelet op bijvoorbeeld het achterlaten van afval, geluidsoverlast, wildplassen en verkeersovertredingen door fietsers of brommers.

Twee boswachters controleren de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen. Zij letten vooral op overlast en overtredingen in het bos en op het water. We zijn momenteel in gesprek of de gemeente Utrecht in 2025 aansluit bij het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN).

Hinderlijke beplanting

Soms zijn struiken of bomen zo groot geworden dat voetgangers niet goed over de stoep kunnen en het verkeer mogelijk gevaar loopt. Tijdens onze rondes door de wijk letten we hierop en melden we dit

bij de afdeling die het groenonderhoud verzorgt. Dit doen we ook naar aanleiding van meldingen van bewoners. De vakmensen van groenonderhoud gaan vervolgens met hun kennis van groenbeheer in gesprek met de eigenaar. Als er geen oplossing wordt gevonden, kan handhaving worden ingezet. Dat is in 2025 3 keer voorgekomen. Dit is vergelijkbaar met 2024 toen we 1 keer handhaving hebben ingezet. Zo dragen we bij aan een toegankelijke en veilige stad voor iedereen.

Illegale bomenkap

Bewoners kunnen meldingen doen over het illegaal kappen van bomen. Als deze meldingen binnenkomen, kijken we of er een vergunning is of nodig was. In een deel van de gevallen, bezoeken we de plek van de melding. We maken hierin keuzes. We controleren of de regels zijn gevolgd. Als duidelijk is wie de boom heeft gekapt, moet diegene een nieuwe boom planten (herplantplicht). Daarnaast kijken we welke andere stappen we kunnen nemen. We hebben hier beperkt mogelijkheden toe en kijken per situatie wat passend en kansrijk is.

In 2025 zijn er 174 meldingen gedaan over mogelijke illegale kap:

- Van de bezochte meldingen ging het 1 keer om een illegale bomenkap, waarbij we de herplantplicht oplegden (handhavingsbesluit). In andere situaties was er bijvoorbeeld een vergunning aanwezig, was er geen vergunning nodig of werd er alleen gesnoeid.
- Het Openbaar Ministerie (OM) kan ook beslissen om bij illegale kap strafrechtelijk te vervolgen. Er is nog een aantal lopende dossiers in behandeling bij het OM. Wij hebben hiervoor het dossier aangeleverd. Deze hebben nog niet geleid tot strafrechtelijke uitspraken. Vanaf 2025 leveren wij geen nieuwe dossiers meer aan bij het OM. De ervaring is dat de hoeveelheid tijd die het kost lastig opweegt tegen de kans dat een overtreder strafrechtelijk wordt vervolgd.

De Omgevingsdienst

Utrecht wil een duurzame stad zijn. Daarom werken we de komende jaren verder aan de overstap naar schone energie. We controleren en stimuleren energiebesparing door bewoners, bedrijven en organisaties.

Met milieucontroles willen we hinder, overlast en milieuschade door bedrijven tegenhouden. Dit draagt bij aan een gezonde en veilige leefomgeving voor onze bewoners en voor de natuur.

De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) voert vanaf 2025 de meeste milieucontroles en alle energiecontroles uit. De ODU is de Omgevingsdienst waarmee de gemeente Utrecht samenwerkt. De gemeente is nog wel het bevoegd gezag.

Milieutoezicht

Vanaf 2025 houdt de ODU (voorheen RUD) actief toezicht op alle bedrijven die met milieurisico's werken. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het afhandelen van het grootste deel van de overlastmeldingen van bewoners met betrekking tot bedrijven. De ODU voert de periodieke controles uit bij bedrijven die onder landelijke milieuregels vallen. Dit betreft bijvoorbeeld toezicht op bedrijven die gevaarlijke afvalstoffen verwerken, garages, of de aanleg van bodemenergiesystemen. Het milieurisico bepaalt hoe vaak de RUD de bedrijven bezoekt, met een frequentie van één keer per jaar, of eens per twee of drie jaar. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het toezicht op bedrijven die met plaatselijke milieuregels te maken hebben, zoals het controleren van geluidsoverlast van muziekinstallaties of geurhinder bij horecabedrijven. Daarnaast blijft de gemeente het aanspreekpunt voor bijzondere Utrechtse bedrijven, zoals Tivoli Vredenburg en de Jaarbeurs.

De ODU rapporteert over de behaalde resultaten via jaarverslagen.

Energiecontroles

In Utrecht vinden we het belangrijk om bedrijven niet alleen te controleren, maar hen ook actief te stimuleren om meer energie te besparen. Vanaf 2025 voert de ODU voortaan alle energiecontroles uit. Dit betreft ongeveer 250 controles per jaar. De gemeente blijft hierover in gesprek met de ODU om de voortgang en de behaalde resultaten te volgen.

Het stimuleren van energiebesparing wordt niet langer vanuit de handhaving gedaan, maar door het team Bedrijven en Maatschappelijke Organisaties. Hierbij wordt gezocht naar een effectieve manier om bedrijven aan te moedigen om hun energieverbruik verder te verlagen.

Bomen beschermen op de bouwplaats en evenementen

In Utrecht zijn veel bouwplaatsen en plekken waar tijdelijk gewerkt wordt in de openbare ruimte. Bomen kunnen daarbij makkelijk beschadigd raken. Dat gebeurt boven de grond, maar ook onder de grond bij het graven voor kabels en leidingen. Ook bij evenementen lopen bomen risico, bijvoorbeeld als er zware machines op de wortels staan. Daarom moeten aannemers en organisatoren bomen goed beschermen.

Bij bouwprojecten maken we hierover vroeg afspraken. We geven ook uitleg aan medewerkers van de gemeente en aannemers. Zo weten zij hoe ze bomen kunnen beschermen. Dit blijft belangrijk, want bomen zijn waardevol voor de stad.

Sinds februari 2021 geldt de [Beleidsregel Handhaving illegaal vellen of beschadigen van bomen](#) (in 2025 aangepast). Deze regel zegt dat bij een bouwplaats of tijdelijke inname van openbare grond gewerkt moet worden volgens de poster 'Werken rond bomen'. Op deze poster staat welke delen van de boom kwetsbaar zijn en welke maatregelen nodig zijn om schade te voorkomen.

We houden geen aparte lijst bij van meldingen over bomen op bouwplaatsen. Wel melden we aantallen meldingen en handhavingstrajecten over illegale kap in het handavingsverslag. Meer informatie staat op de pagina [Boombescherming op de bouwplaats](#).

Ook bij evenementen geven we zo snel mogelijk aan dat bomen beschermd moeten worden. Vanaf 2025 controleren we dit bij een aantal grote evenementen. Ervaringen van eerdere jaren gebruiken we bij het geven van vergunningen voor nieuwe evenementen.

Bomen herplanten

Voor het kappen van een boom kan een vergunning nodig zijn. Bij de vergunning hoort dat voor elke gekapte boom er een nieuwe boom moet komen. Dit heet de herplantplicht. Bij controles op de herplantplicht kijken we of het aantal bomen klopt. We controleren ook of de juiste soort bomen zijn geplant. Ontbreekt er iets, dan geven we de tijd om alsnog te zorgen voor het planten van de juiste bomen.

In 2025 heeft de gemeente 75 kapvergunningen afgegeven. Per kapvergunning kan het om één om of meer bomen gaan. Daarnaast kan de vergunning om te kappen deel uitmaken van een grotere omgevingsvergunning.

In 2025 controleerden we 50 kapvergunningen op het herplanten van bomen. 6 keer voldeden vergunninghouders niet gelijk aan de herplantplicht en is een tweede keer gecontroleerd (hercontrole). Een deel van de tweede controles loopt door in 2026. We starten een

handhavingstraject als het nodig is. Dit was in 2025 1 keer noodzakelijk. In dit geval is een dwangsomcontrole uitgevoerd.

1. Huisvesting

Huurmisstanden

We hebben een actieve aanpak tegen verhuurders die zich telkens niet aan de regels houden. In opdracht van de gemeente helpt het Huurteam bewoners met problemen bij huur.

Aanpak Huisjesmelkers

Sommige verhuurders overtreden stelselmatig de regels rondom verhuur. Ze vragen bijvoorbeeld te hoge huurprijzen, ze plegen geen onderhoud of ze hebben geen vergunning.

Met een actieve aanpak van deze huisjesmelkers willen we van Utrecht een plek maken waar iedereen betaalbaar en veilig kan wonen. Een 'huisjesmelker' is veelal niet 1 persoon, maar bestaat meestal uit een netwerk van verschillende natuurlijke en rechtspersonen. We selecteren op welke netwerken we ons richten. In 2025 hebben we 168 netwerken in beeld gebracht. Uiteraard kunnen er ieder moment ook weer nieuwe netwerken worden geïdentificeerd. 23 van deze netwerken hebben we onderzocht.

In 2025 zijn op 71 adressen controles uitgevoerd. Het gaat hier om controles op bouwkundige gebreken, huisvesting- en dwangsommen. Uit 14 unieke adressen zijn 25 juridische vervolgzaken voortgekomen. Volgend jaar zetten we de aanpak door.

Huurteam Utrecht

Huurteam Utrecht is als bezuinigingsmaatregel opgenomen als onderdeel van de hervormingsbezuinigingsvoorstellen. Daarom eindigt de samenwerking met het Huurteam in 2026. Het uitgebreide jaarverslag van het Huurteam volgt in Q1/begin Q2. De wettelijke taken die onder de Wet Goed Verhuurderschap vallen blijven we oppakken.

- Huurders kunnen misstanden [melden bij de gemeente](#). Wanneer er sprake is van een overtreding van de regels, dan kan de gemeente handhavend optreden door een waarschuwing of boete te geven aan de verhuurder.
- Huurders met huurproblemen kunnen terecht bij het Juridisch Loket. Mensen met een lager inkomen krijgen meestal gratis persoonlijke ondersteuning van een jurist.
- Bij problemen over de hoogte van de huur kunnen huurders de Huurcommissie vragen om een uitspraak te doen over hun probleem. De Huurcommissie beoordeelt het geschil aan de hand van wet- en regelgeving. Daarna doet zij een uitspraak waar beide partijen zich aan moeten houden.

Achterstallig onderhoud en schimmelproblematiek

In de pilot die in 2024 is gestart zijn 15 woningen door een schimmelexpert gecontroleerd. Hier zijn adviesrapporten uit voortgekomen. Er bleek vaak sprake van een combinatie van oorzaken, waarbij 65% van gebreken viel onder de verantwoordelijkheid van de woningcorporaties - bouwkundig van aard waren en/of veroorzaakt werden door installaties – en 35% werd veroorzaakt door bewonersgedrag zoals slecht ventileren.

Op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) kunnen we op 30% van deze bevindingen handhaven ("aanschrijven"), 70% niet. We handhaven op 10 woningen uit de pilot. De handhavingstrajecten hierop lopen totdat de gebreken waarop we kunnen handhaven zijn verholpen. De pilot is conform de raadsbrief uit juni 2025 beëindigd. Alle nieuwe meldingen worden opgepakt via de reguliere werkwijze, waarbij de gemeente zelf op basis van meldingen een inventarisatie maakt van de schimmelproblematiek en zo nodig handhavend optreedt.

In het laatste kwartaal van 2025 zijn er nog 9 overlastmeldingen over schimmel bijgekomen (dus buiten de pilot om). 6 meldingen zijn door de inspecteur opgepakt en bij 3 meldingen hebben we aan de melder gevraagd om een klachtenformulier in te vullen, maar daar hebben we niets meer op terug gehoord. Deze meldingen zijn daarna gesloten.

Meldingen Huisvesting, Omzetten en Splitsen

We behandelen meldingen over het illegaal gebruik van woningen. Bijvoorbeeld het verhuren van een woning zonder vergunning of toeristische verhuur, die niet klopt met de regels. Wanneer we een overtreding constateren, dan treden we handhavend op. De melder krijgt informatie over de afhandeling van de melding. Deze terugkoppeling is niet goed mogelijk bij anonieme meldingen.

Het aantal meldingen over van kamerverhuur is het hoogst. De meeste meldingen gaan vooral over geluidsoverlast.

Cijfers meldingen Huisvesting	2021	2022	2023	2024	2025
Omzettingen (kamerverhuur)	578	387	621	402	295
Onrechtmatige bewoning	73	57	91	270	197
Toeristische verhuur	9	12	9	18	10
Totaal	660	456	721	690	502

Dit jaar gingen veel meldingen over geluidsoverlast van bewoners ofwel burenoverlast. Het gaat specifiek om vormen van geluidsoverlast door muziek- of stemgeluid en het betreft geen kamerverhuur (omzettingen). Dit is een aparte categorie. Over heel 2025 zijn dit in totaal 194 meldingen. Het is niet goed mogelijk om een goede vergelijking te maken met de vorige jaren, omdat we dit soort meldingen niet eerder op deze manier hebben bijgehouden.

Omzetten en bouwkundig splitsen

Door het splitsen van een huis in meerdere woonruimten komen er meer woningen bij. Het wordt drukker in buurten en straten. Soms ontstaan hierdoor problemen met de leefbaarheid. Daarom zijn er regels voor het verhuren en verbouwen van woonruimten. Deze staan in de [Huisvestingsverordening](#) en in de [beleidsregels voor het wijzigen van de samenstelling van de woonruimtevoorraad](#). We controleren of iedereen zich aan de regels houdt. [Beleid voor woningsplitsing en omzetting | Gemeente Utrecht - Omgevingsvisie](#)

Het verschil tussen het aantal aangevraagde en het aantal verleende vergunningen komt niet alleen door het aantal weigeringen. Soms bedenkt de aanvrager van de vergunning zich en trekt de aanvraag in. Het komt ook voor dat de aanvraag niet compleet is. Wanneer er gegevens missen, wordt de aanvraag niet verder behandeld.

Cijfers en meldingen Huisvesting

Het aantal vergunningaanvragen voor de verhuur van kamers is laag, net als vorig jaar. Dat kan (deels) te maken hebben met de verruiming van de regels. Sinds 1 juli 2023 mogen maximaal drie personen zonder vergunning een woonruimte delen. Het kan ook te maken hebben met de zwaardere vermogensbelasting op de verhuur van woningen vanaf 2023.

We zien een opvallende stijging van aanvragen voor kadastraal splitsen. Woningeigenaren hebben deze vergunning nodig wanneer ze meerdere woningen apart willen verkopen. Dit duidt erop dat woningeigenaren minder vaak kiezen voor het verhuren van kamers, studio's of appartementen en vaker kiezen voor het verkopen van woningen.

Vergunningen splitsen en omzetten	2021	2022	2023	2024	2025
Aangevraagde vergunningen bouwkundige splitsingen	84	64	57	73	117
Aangevraagde vergunningen omzettingen (kamerverhuur)	60	49	20	9	9
Aangevraagde vergunningen kadastraal splitsen	34	40	59	100	159
Verleende vergunningen bouwkundige splitsingen	42	32	18	31	44
Verleende vergunningen omzettingen (kamerverhuur)	25	28	16	3	6
Verleende vergunningen kadastraal splitsen	22	16	42	60	73
Geweigerde vergunningen bouwkundig splitsen	2	7	1	3	5
Geweigerde vergunningen omzettingen (kamerverhuur)	3	6	0	0	2
Geweigerde vergunningen kadastraal splitsen	3	5	0	2	7

Vernieuwde handhavingsstrategie woningtoezicht

Op 17 juli 2025 is de nieuwe [Handhavingsstrategie Woontoezicht](#) gepubliceerd. De strategie beschrijft op hoofdlijnen de context, de doelen, prioriteitstelling, de vormen van toezicht en de manier waarop wordt gehandeld na geconstateerde overtredingen. De afgelopen jaren zijn er nieuwe regels bijgekomen om de negatieve effecten op de woningmarkt beter aan te kunnen pakken. Daarom was een actualisatie van de handhavingsstrategie nodig.

Programma beschermen bestaande woningvoorraad

Met het programma houden we actief toezicht op het gebruik van woningen. Denk hierbij aan het verhuren van een woning aan toeristen, klachten over huren en het beschermen tegen het opkopen van koopwoningen. Op basis van beschikbare informatie worden adressen onderzocht en bij een overtreding treden we handhavend op.

Het programma bestaat nu ongeveer drie jaar en daarom willen we graag stilstaan bij de resultaten, het effect en eventuele voortzetting van het programma. Begin 2026 publiceren we een uitgebreid evaluatieverslag.

Toezicht op leegstaande woningen

- We hebben 142 leegstandmeldingen ontvangen. Bij 39 meldingen betrof het een tweede woning die leegstond.
- We hebben 390 leegstandcontroles uitgevoerd. Dit jaar hebben we prioriteit gegeven aan controles van woningen met een lagere WOZ-waarde. Deze woningen zijn beter betaalbaar voor huurders en voor kopers.
- In 270 gevallen bleek er iets anders aan de hand dan leegstand. Zoals onjuiste administratie, een samengevoegd pand of er vindt toch bewoning plaats.
- In 2025 hebben we 95 leegstandgesprekken gevoerd. Vaak heeft de langdurige leegstand te maken met renovatie of verkoop.
- Handhaving heeft geleid tot 45 voornemens tot handhaving en 19 definitief opgelegde handhavingsbesluiten.
- We hebben veel inzet gepleegd op de leegstand van woningen in Overvecht en woningen aan de Marshalllaan. De eigenaar heeft de leegstand niet gemeld en overtreedt daarmee de leegstandsregels. Hiertegen hebben we handhavend opgetreden. We hebben diverse acties genomen om de leegstand op te lossen, waaronder een leegstandsoverleg met de eigenaar. 8 van de 9 gemelde woningen worden inmiddels weer bewoond.
- Op basis van deze ervaring focust de aanpak in 2026 zich vooral op grotere vastgoedpartijen. Dit is effectief omdat we met enkele eigenaren afspraken kunnen maken over meerdere leegstaande woningen, zodat deze woningen weer snel worden bewoond.
- De leegstandsaanpak heeft effect, maar is ook arbeidsintensief. De leegstand wordt administratief bijgehouden, er worden (her)controles uitgevoerd, meldingen behandeld en gesprekken gevoerd en gehandhaafd indien nodig. Het is een doorlopende aanpak, omdat er nieuwe voorraad aan leegstaande woningen bij blijft komen. Zo bestaat de huidige leegstandslijst uit 2390 woningen (geen corporatiewoningen) die langdurig leeg staan.

Toezicht op opkoopbescherming

- We hebben 52 controles opkoopbescherming uitgevoerd. Dit zijn minder controles dan vorig jaar (73). Dit is vermoedelijk omdat de wet- en regelgeving inmiddels meer bekend is.
- Situaties die we veel tegenkomen zijn ouders die een woning kopen voor hun kinderen (met een vergunning is dit toegestaan).
- Handhaving heeft geleid tot 14 voornemens tot handhaving en 12 opgelegde handhavingsbesluiten.

Toezicht op goed verhuurderschap en de Wet betaalbare huur

- We hebben 197 meldingen ontvangen. Het behandelen van dit type melding vraagt meer capaciteit dan andere meldingscategorieën. Dit komt, omdat hoor en wederhoor erg belangrijk is en omdat er vaak sprake is van meerdere misstanden.

- De meeste meldingen gingen over intimidatie, servicekosten en achterstallig onderhoud. In 41 gevallen ging de melding over een te hoge huurprijs (of over een huurverhoging);
- Handhavend optreden heeft geleid tot 6 waarschuwingen en 1 bestuurlijke boete voor intimidatie en bedreiging.

Toezicht op toeristische verhuur

- In 2025 hebben we in totaal 29 zaken over toeristische verhuur opgepakt. Deze zaken zijn in beeld gebracht met behulp van onderzoek uit openbare bronnen (ook wel webscraping genoemd). We blijven deze techniek verder ontwikkelen zodat we de toezichtcontroles gericht kunnen uitvoeren.
- Er zijn dit jaar geen handhavingsbesluiten op basis van de regels voor toeristische verhuur opgelegd.
- We zijn gestart met het controleren van adressen waar in het kader van een overgangsregeling in het verleden een tijdelijke vergunning voor short stay is afgegeven. Short stay (tijdelijk verblijf) mag niet ten koste gaan van wonen zoals beschreven in de [Beleidsregels tijdelijk verblijf \(Short Stay\) gemeente Utrecht](#). Vaak zijn het grote aanbieders die accommodaties verhuren in grote panden. We zien dit vooral in de binnenstad. Deze vergunningen zijn nu verlopen.

Controles	2023	2024	2025
Leegstand	248 controles	516 meldingen	142 meldingen 390 controles
Opkoopbescherming	69	73	52
Toeristische verhuur	54	32	17
Huurmisstanden (WGV)	45	178	197

2. Leefbaarheid en vrije tijd

We controleren op afval, hondenoverlast, het verbod om dieren te voeren en het illegaal kappen van bomen. Ook zijn we aanwezig in de parken en op/rond het water om overlast te voorkomen. Zo dragen we bij aan de leefbaarheid van de stad.

Afval

Afval naast containers

Onze handhavers controleren verkeerd aangeboden afval, zoals afval en grofvuil dat naast een container staat, om daarmee de stad schoon te houden en ongezonde situaties te voorkomen (ziekteverwekkers en plaagdieren). Zij mogen huisvuilzakken openmaken, controleren en meenemen. Bij het vinden van bewijs ontvangt de overtreder een boete. We controleren op plekken waar veel overlast is (hotspot). Dit is vastgelegd in de [hotspotaanpak bijplaatsingen](#). In 2025 heeft de handhavingsinzet geleid tot 1307 boetes voor het bijplaatsen van afval naast containers. In 2024 waren dit 1955 boetes. Deze daling is deels te verklaren doordat er minder middelen waren voor handhaving in 2025.

Bijplaatsingen blijven een hardnekkig probleem in de stad. In 2026 blijven we daarom vanuit handhaving inzetten op bijplaatsingen bij (ondergrondse) containers, in lijn met de hotspotaanpak bijplaatsingen. We gaan strenger handhaven door alle overtreders te beboeten (ook wanneer iemand verder woont van de container) en de boetes te verhogen van 110 euro naar 148,77. We controleren op plekken waar veel overlast is en leveren een bijdrage aan eventueel maatwerk op het gebied van handhaving op deze hotspots.

Afval naast containers	2023	2024	2025
Boetes	1799	1955	1307

Achtergelaten kliko's

Bij meldingen over achtergelaten kliko's (huishoudelijk afval) gaan handhavers op de gemelde plek kijken. In 2025 kregen we 1.099 meldingen over achtergelaten kliko's. Dit is een stijging vergeleken met 2024 (677 meldingen). We proberen altijd eerst de eigenaar te vinden en aan te spreken. Als dit niet lukt, dan hangen ze een waarschuwingslabel aan de kliko. De eigenaar moet de kliko dan binnen 24 uur weghalen. Daarna volgt een nacontrole. Als de kliko er nog steeds staat, halen zij de kliko weg. Op deze manier zorgen we voor een schoon straatbeeld. In totaal zijn er in 2025 1.042 kliko's gelabeld en vervolgens 413 kliko's verwijderd door de handhaver. In vergelijking met 2024 is er een stijging in zowel het aantal gelabelde als verwijderde kliko's toen er 328 kliko's zijn verwijderd.

Achtergelaten kliko's	2023	2024	2025
Meldingen	979	677	1099
Gelabelde kliko's	722	701	1042
Verwijderde kliko's	226	328	413

Zwerfafval

Handhavers letten op zwerfafval tijdens hun rondes door de stad. We grijpen in als iemand afval op straat gooit. Hiermee leveren we een bijdrage aan het schoonhouden van de stad. Controleren op

zwerfafval is lastig, omdat we iemand op heterdaad moeten betrappen. In de praktijk gebeurt dit weinig. In 2025 is er 38 keer een boete uitgeschreven en 23 keer gewaarschuwd voor het neergooien van (zwerf)afval.

Door statiegeld op blikjes worden afvalzakken en afvalbakken vaker doorzocht op statiegeldverpakkingen. Het doorzoeken van afval is niet verboden. Daarom kunnen we hier niet op handhaven. Wel handhaven we als er zwerfafval ontstaat of als afvalbakken worden beschadigd door het zoeken naar statiegeld. In 2025 hebben we 2 boetes gegeven voor het doorzoeken en verspreiden van afval. Dit is ongeveer hetzelfde als in 2024. Toen gaven we 1 boete en 1 waarschuwing.

Bedrijfsafval

We handhaven op verkeerd aangeboden bedrijfsafval in de openbare ruimte. Zo voorkomen we dat de openbare ruimte vervuilt. Het voorkomt ook dat het ene bedrijf veel meer kosten maakt dan het andere bedrijf zonder afvalcontract. Bij bedrijfsafval zijn we vooral actief in de binnenstad en een aantal winkelstraten buiten de binnenstad omdat de overlast daar het grootst is. We houden acties waarbij we handhaven en controleren op basis van meldingen. We controleren of ondernemers zich aan de tijden voor het aanbieden van afval houden, of er een adreslabel op een container zit en of de container op de goede plek staat. In 2026 gaan we door met deze aanpak maar zijn er minder financiële middelen voor handhaving. Daarom gebruiken we de middelen voor de handhaving van overlast op of rondom het water.

Na controles door onze handhavers hebben we in 2025* 104 waarschuwingen gegeven. Ook hebben we 12 keer een voornemen tot een last onder dwangsom verstuurd en 5 keer een last onder dwangsom opgelegd.

Een last onder dwangsom is een maatregel waarbij iemand een overtreding moet stoppen of herstellen. Doet diegene dat niet, dan moet hij of zij een geldbedrag betalen.

Een voornemen voor een last onder dwangsom is een eerste stap. Daarmee laten we weten dat we van plan zijn deze maatregel op te leggen. De overtreder krijgt dan nog de kans om te reageren of de situatie te verbeteren.

In 2024 gaven we 93 waarschuwingen en legden we 1 keer een last onder dwangsom op.

	2023	2024	2025*
Waarschuwingen	94	93	104
Last onder dwangsom	17	1	5

* Cijfers over de periode van 1 januari tot en met 31 augustus 2025 door overgang naar ander systeem.

Grofvuil

Meldingen over verkeerd aangeboden grofvuil komen terecht bij de inzameldienst. De melding wordt dan ingepland om op te ruimen. Op verzoek van deze collega's, bijvoorbeeld bij structurele overlast op een locatie of bij zichtbare bewijslast (adresgegevens), bezoeken de handhavers de gemelde locatie. Zij kijken na of er een afspraak is gemaakt voor het ophalen van grofvuil. Als dit niet zo is, doen de handhavers buurtonderzoek of zoeken ze naar adresgegevens tussen het grofvuil om de overtreder te vinden. De overtreder krijgt dan een boete. Op deze wijze dragen we bij aan een schone en leefbare stad.

Illegale inzameling afvalstoffen

Soms zamelen partijen (afval)stoffen in zonder dat ze hiervoor zijn aangewezen door de gemeente. In veel gevallen gebruiken ze daarvoor containers, die ze zonder vergunning in de openbare ruimte zetten. We controleren containers om te kijken of bedrijven zich aan de regels houden. Dit doen we bij meldingen en bij onze rondes door de wijk. Zo zorgen we dat de inzameling en de kwaliteit van de inzamelaars goed geregeld blijven.

In 2025 hebben we meer actiegericht ingezet op illegaal geplaatste kledingcontainers op de openbare weg. We hebben in 2025 14 brieven met een voornemen last onder bestuursdwang op illegale containers verstuurd en zijn er 12 containers verwijderd. In vergelijking met 2024 is dit vergelijkbaar toen 13 voornemens tot een last onder bestuursdwang brieven op illegaal geplaatste containers aangebracht en zijn er 6 containers verwijderd.

Een voornemen tot last onder bestuursdwang is een laatste waarschuwing van de gemeente. Daarin staat dat wij van plan zijn om zelf in te grijpen als een overtreding niet stopt. De overtreder krijgt eerst de kans om te reageren of het probleem zelf op te lossen. Gebeurt dat niet, dan kan de gemeente maatregelen nemen, bijvoorbeeld spullen weghalen of een situatie herstellen. De kosten daarvan zijn voor de overtreder.

Dieren

We controleren op het verbod om dieren te voeren en op hondenoverlast, zoals loslopende honden en het niet opruimen van hondenpoep.

Hondenoverlast

We controleren regelmatig bekende hotspots voor hondenoverlast. Daarnaast gaan handhavers ook naar plekken waarover we meldingen binnenkrijgen. Het handhaven op hondenoverlast doen we om de openbare ruimte schoon te houden en meningsverschillen tussen bewoners en hondenbezitters te voorkomen. Honden moeten bijna overal aan de lijn, behalve in hondenspeelweiden.

Hondeneigenaren moeten de poep opruimen, behalve bij hondentoiletten. In 2025 is er 6 keer beboet en 42 keer gewaarschuwd voor het loslopen van een hond (aanlijnplicht).

Ook is er 1 waarschuwing uitgeschreven voor de aanwezigheid van een hond op een locatie waar dit verboden is, zoals een kinderspeelplaats. Ook zijn er nog 2 boetes uitgeschreven voor het niet opruimen van hondenpoep.

De afname van het aantal boetes in 2025 is te verklaren door het (her)prioriteren van de beschikbare handhavingsuren, waardoor we minder hebben ingezet op hondenoverlast maar meer ingezet hebben op handhaving op overlast op en rondom het water.

Hondenoverlast (boetes)	2023	2024	2025
Aanlijnplicht	67	36	6
Hondenverbod	2	1	0
Niet opruimen hondenpoep	6	1	2

Voederverbod

We controleren of mensen dieren voeren op plaatsen waar er ernstige overlast is, bijvoorbeeld van plaagdieren, of dierenleed. Dit doen we om ervoor te zorgen dat het voeren van dieren niet nog meer overlast en dierenleed geeft, of leidt tot een risico voor de volksgezondheid. Met behulp van informatieborden met de regels worden mensen geïnformeerd. Als mensen zich niet aan de regels houden, kunnen zij een boete krijgen. Het is niet de bedoeling de hele stad vol te zetten met borden. Daarom beperken we het aantal locaties waar we inzetten op het voederverbod tot maximaal 15 locaties in de stad tegelijkertijd. Met het toezicht willen we ervoor zorgen dat het voeren van dieren niet voor overlast zorgt.

Bij de handhaving op het voederverbod moet iemand op heterdaad betrapt worden. In 2025 hebben we 1 overtreder een officiële waarschuwing gegeven hiervoor.

Reclame

We controleren op illegale reclame, ongeadresseerde post, het flyerverbod en uitstallingen.

Uitstallingen

Vanaf 1 april 2024 gelden er [nieuwe regels](#) voor ondernemers die een uitstalling voor hun zaak willen neerzetten. Vooral in de Binnenstad veranderde er veel voor de ondernemers. Een uitstalling is bijvoorbeeld een reclamebord, kledingrek of bak met producten. De nieuwe regels zorgen voor een binnenstad die levendig én voor iedereen goed bereikbaar is. Handhavers controleren de uitstallingen. Als ondernemers zich niet houden aan de nieuwe regels, gaan we eerst in gesprek. In 2025* hebben de controles op uitstallingen geleid tot 31 waarschuwingsbrieven verstuurd aan ondernemers die zich niet aan de regels hielden.

In 2024 hebben de controles op uitstallingen geleid tot 39 waarschuwingsbrieven en bij één ondernemer is er een last onder dwangsom opgelegd.

** Cijfers over de periode van 1 januari tot en met 31 augustus 2025 door overgang naar ander systeem*

Illegale reclame

We controleren op het plaatsen, verspreiden of plakken van illegale reclame- of evenementenborden, posters of andere manieren van reclame maken. De kosten van het verwijderen van reclame vragen we terug van de overtreder. In 2025 is er 1 keer bestuursdwang toegepast voor het maken van reclame op een niet toegestane wijze in de openbare ruimte.

Ongeadresseerde post

Veel inwoners willen geen ongeadresseerde post ontvangen. Met een nee/nee, nee/ja of een ja/ja-sticker kunnen ze laten weten wat ze willen ontvangen. Handhavers controleren hierop als zij meldingen krijgen. We nemen dan contact op met de verspreider van de ongeadresseerde post. In 2025 zijn er 120 meldingen gedaan over ongeadresseerde post. Dit zijn meer meldingen vergeleken met 2024 (110 meldingen). Er zijn in 2025 geen brieven of lasten onder dwangsom verstuurd.

	2023	2024	2025
Meldingen	97	110	120
Waarschuwingsbrieven	-	8	-
Last onder dwangsom	-	-	-

Flyerverbod

In de binnenstad, rond station Utrecht Centraal, het Utrecht Science Park en de parken en grote plantsoenen is een flyerverbod. Bedrijven mogen daar geen reclame maken met flyers, proefproducten, zadelhoesjes en fietskaartjes. We controleren op het flyerverbod en zorgen daardoor voor minder zwerfafval op straat. In 2025 heeft dit geleid tot 6 waarschuwingen voor personen die bezig waren met flyeren en 3 boetes. Dit is meer dan in 2024, toen 1 waarschuwing is uitgedeeld.

Sekswerk

We houden toezicht op seksbedrijven en proeftuinen. Hiermee dragen we bij aan de gezondheid en veiligheid van sekswerkers en klanten. Op basis van meldingen gaan we overlast tegen en handhaven we illegaal sekswerk of sekswerk zonder vergunning.

Seksbedrijven

We controleren of seksbedrijven met een vergunning zich houden aan de wet- en regelgeving, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en onderliggende beleidsregels. Dit doen we volgens de Handhavingsstrategie sekswerk. De Handhavingsstrategie sekswerk is in 2025 aangepast aan de ontwikkelingen in onze stad. Hierin staat hoe we toezicht houden op verschillende vormen van

sekswerk en hoe we handhaven bij overtredingen. We kijken hiervoor naar de administratie, voeren gesprekken met sekswerkers en beheerders, controleren de brandveiligheid en kijken of adviezen over hygiëne van GGD regio Utrecht (GGDrU) zijn doorgevoerd.

In 2025 hebben we 11 controles uitgevoerd bij seksbedrijven met een vergunning. Ook controleren we met GGDrU jaarlijks alle seksbedrijven op de hygiëne. Er zijn bij twee seksbedrijven verbeterpunten geconstateerd. In 2026 gaan we met exploitanten in overleg zodat deze punten worden opgepakt. Ook gaat de gemeente de samenwerking met de GGD verder verstevigen met concrete samenwerkingsafspraken.

Darkrooms in horecabedrijven en op evenementen

In 2025 is het mogelijk om een darkroom als ondergeschikte activiteit mogelijk te maken in horecabedrijven en op evenementen. In 2025 hebben we voor deze nieuwe mogelijkheden nog geen aanvragen ontvangen. Wel zijn er verkennende gesprekken gevoerd met ondernemers.

Samenwerkingen

Belle Hulpverlening

Belle Hulpverlening is onderdeel van Stichting de Tussenvoorziening en biedt hulp- en dienstverlening aan sekswerkers en ex-sekswerkers. In 2025 heeft Belle, dankzij samenwerking met de gemeente, contact gelegd met 33 sekswerkers, van wie er 8 een hulpverleningstraject zijn gestart. De hulpvragen varieerden van stoppen met sekswerk tot financiële en mentale gezondheid. In vijf situaties hebben we contact opgenomen met de vertrouwenspersoon van Belle vanwege zorgen over de veiligheid van een sekswerker. Bij controles in woningen of panden kunnen we sekswerkers aantreffen. Belle is aanwezig bij controles op illegaal sekswerk om in contact te komen met sekswerkers en hen hulp te bieden, ook als er mogelijk sprake is van uitbuiting. De gesprekken van Belle vinden plaats zonder aanwezigheid van de inspecteurs.

GGD regio Utrecht

GGD regio Utrecht (hierna; GGDrU) controleert seksbedrijven en bedrijven met een seksgerelateerd aanbod (beurzen, darkrooms, seksbioscopen) op hygiëne. Hierin heeft GGDrU een adviserende rol. Als er zorgen zijn over de hygiëne kan dit vanuit toezicht en handhaving gevolgen hebben voor de vergunning van seksbedrijven.

Politie en Openbaar Ministerie

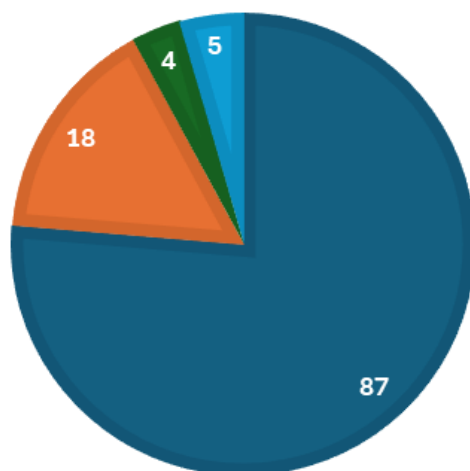
Als er sprake is van gevaar en/of signalen van mensenhandel werken we altijd samen met de politie. Ook overleggen we zo nodig met de officier van justitie van het Openbaar Ministerie.

Illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning

Als sekswerk leidt tot overlast dan kunnen we een melding daarover ontvangen. We controleren eerst of sekswerk op die plek mag of niet. Bedrijven of locaties waar illegaal sekswerk of sekswerk zonder vergunning plaatsvindt bezoeken we altijd. Dit doen we om overlast tegen te gaan en de illegale situatie of situatie zonder vergunning te stoppen. Soms is alsnog een vergunning mogelijk. Sekswerkers die zonder vergunning of illegaal werken, kunnen in een kwetsbare positie zitten. Hier hebben we oog en aandacht voor. We werken hiervoor samen met Belle hulp- en dienstverlening en de politie.

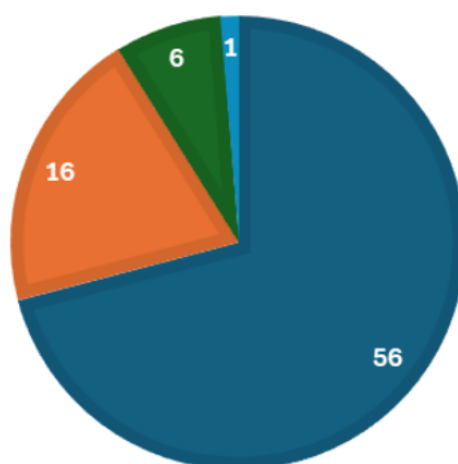
MELDINGEN

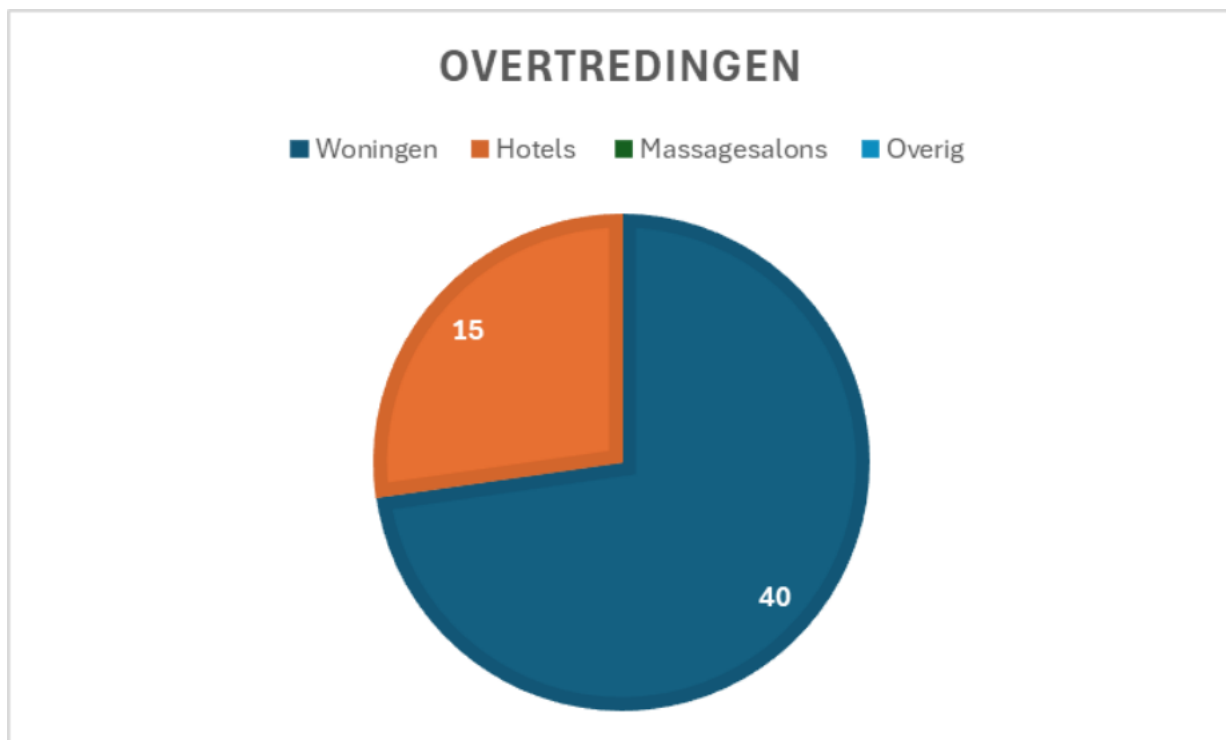
■ Woningen ■ Hotels ■ Massagesalons ■ Overig

UITGEVOERDE CONTROLES

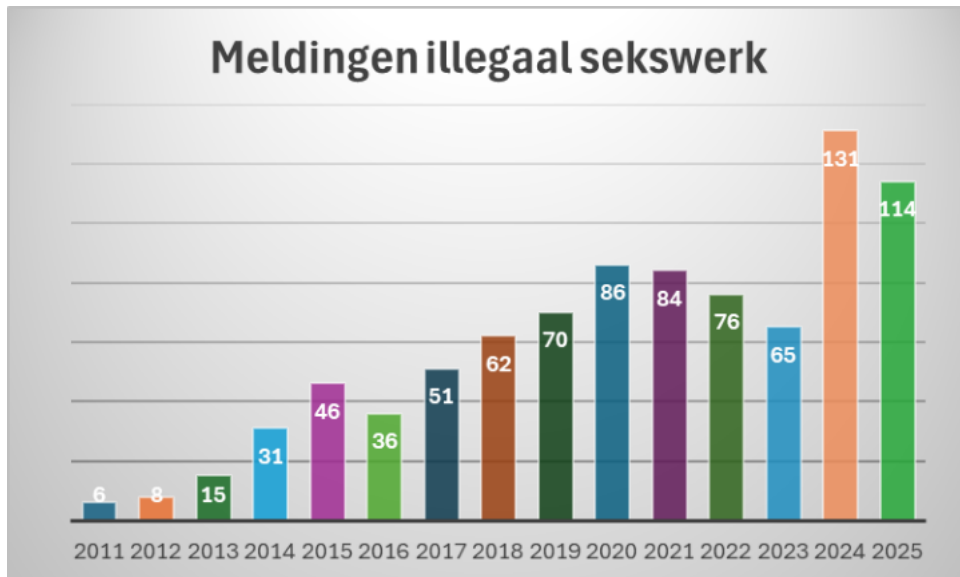
■ Woningen ■ Hotels ■ Massagesalons ■ Overig

Overlastmeldingen

Sinds 2011 is de gemeente verantwoordelijk voor het toezicht op illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning. Vanaf dat moment is bijgehouden hoeveel overlastmeldingen we hierover krijgen. Vanaf 2011 is er een groei in het aantal overlastmeldingen.

In 2025 zijn er 114 meldingen binnengekomen over illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning. Meldingen geven aanleiding om gericht toezicht uit te voeren op plekken waar mogelijk iets aan de hand kan zijn. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2024, maar nog steeds hoger dan de jaren daarvoor. Door de inzet van de inspecteurs in 2024 is de samenwerking met hotels verbeterd. De grote stijging in 2024 en de kleine daling in 2025 komt door de meldingen van hotels. Zij hebben nu een duidelijke instructie en aanpak waardoor zij minder meldingen hoefden te maken. De meldingen over sekswerk in woningen zijn ten opzichte van 2024 iets toegenomen. We hebben alle meldingen behandeld en opgevolgd. We verwachten dat het aantal meldingen over sekswerk in woningen in 2026 hoog blijft.

Controles illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning

We voerden 79 controles uit op illegaal sekswerk en sekswerk zonder vergunning. Van de 56 woningcontroles stelden we 40 keer vast dat er inderdaad illegaal sekswerk plaatsvond. Deze controles staan los van de 20 controles actief toezicht bij thuissekswerk. In alle gevallen werd niet gewerkt vanuit de eigen woning en/of troffen we meerdere personen aan. Bij de woningcontroles ontdekten we soms ook signalen van mensenhandel en/of mensensmokkel. Hierbij hebben we Team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel (TMM) van de politie ingeschakeld en het dossier aan hen overgedragen. Ook controleerden we 6 massagesalons. Van de 16 controles bij hotels stelden we 15 keer illegaal sekswerk vast. Het grote aantal overtredingen komt ook door de samenwerking met hotels, die door de instructie illegaal sekswerk beter herkennen.

Proeftuinen

In september 2022 hebben we [advies gekregen](#) over hoe we meer werkplekken mogelijk kunnen maken voor sekswerk. Het advies is om verschillende vormen van sekswerk aan te bieden en te kijken wat werkt voor de stad. Dit wordt in het advies Proeftuinen genoemd. De gemeente is daarna gestart met de voorbereidingen van [twee proeftuinen](#) voor sekswerk: thuissekswerk en kleinschalige seksbedrijven. Sinds 2025 is thuissekswerk in Utrecht onder voorwaarden toegestaan. Zodra de proeftuin van kleinschalige locaties van start gaat, zullen wij toezicht houden op deze nieuwe locatie(s).

Thuissekswerk

Sinds begin 2025 houden we actief toezicht op thuissekswerk. Dit houdt in dat als uit onderzoek blijkt dat thuissekswerk mogelijk niet gezond en veilig is voor de sekswerker of klant we, zonder voorafgaande melding of handnavingsverzoek, controle uitvoeren op de betreffende locatie. In totaal hebben we 20 controles uitgevoerd, waarvan er 19 keer niet aan de regels van thuissekswerk werd voldaan. In al die gevallen stond de sekswerken niet zelf ingeschreven op het betreffende adres. In 10 van de bezochte woningen waren ook meerdere sekswerkers aanwezig. Vanwege het groter aantal huisbezoeken komt het vaker voor dat er iemand niet thuis is of niet open wordt gedaan waardoor een daadwerkelijke controle niet is uitgevoerd. In de gevallen dat het om signalen mensenhandel ging is Team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel (TMM) van de politie ingeschakeld, dit was bij actief toezicht 5 keer het geval. We blijven zien dat zij met capaciteitsproblemen kampen. In 2026 willen we daarom de samenwerking op dat vlak verbeteren. Naast de politie werken we nauw samen met Belle Hulpverlening bij thuissekswerk. Belle heeft 13 keer naar aanleiding van het actief toezicht contact opgenomen met sekswerkers voor een hulpverleningstraject.

Groen en water

We controleren in de parkeren, landgoederen en op en rondom de Utrechtse wateren of mensen de regels naleven. Daarmee willen we overlast voorkomen en ervoor zorgen dat iedereen het fijn heeft in het groen en op en rondom het water.

Parken en landgoederen

Handhavers controleren in hun rondes altijd de parken en landgoederen, om zo de overlast van ongewenst gedrag te verminderen. Bij mooi weer controleren ze vaker in de parken. Ook in 2025 is hierbij gelet op bijvoorbeeld het achterlaten van afval, geluidsoverlast, wildplassen en verkeersovertredingen door fietsers of brommers.

Twee boswachters controleren de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen. Zij letten vooral op overlast en overtredingen in het bos en op het water. Zij hebben 228 boetes en 835 waarschuwingen opgelegd aan bezoekers van de landgoederen die zich niet aan de regels hielden. Denk hierbij aan rijden met een (brom-)fiets waar dat niet mag, los laten lopen van de hond, wandelen buiten de paden en foutparkeren.

Handhaven op het water

Door de groei van de stad en hetere, drogere zomers wordt het steeds aantrekkelijker om in de stad Utrecht aan, op of in het water te zijn. Bewoners en bezoekers varen in de zomer op de Utrechtse

grachten en ondernemers verdienen een boterham met rondvaartboten en het verhuren van bootjes. Dit zorgt meestal voor plezier en ontspanning, maar soms ook voor overlast.

Sinds 2022 houden we op drukke zomerdagen toezicht vanaf het water. Een aantal BOA's heeft hiervoor hun vaarbewijs gehaald. We controleren of iedereen zich aan de regels houdt. Vanaf een boot kunnen de BOA's makkelijker overtreders aanspreken en staan ze gelijkwaardiger tegenover de schipper en opvarenden dan wanneer ze vanaf de wal toezien. Toezicht vanaf het water, eventueel gecombineerd met toezicht vanaf de wal, blijkt effectief. Daarom is sinds de start de inzet op het water vergroot en kunnen we meer acties uitvoeren.

	2023	2024	2025
Uitgevoerde acties	19	44	96

Vanaf 2025 geldt er een nieuwe regel: een verbod om zonder vergunning meer dan 13 personen aan boord te mogen hebben. Hiermee gaan we de overlast van illegaal passagiersvervoer en -vaartochten tegen. In 2025 hebben we aan drie schippers een last onder dwangsom opgelegd gekregen om het te veel aan personen van boord te laten.

Door de toenemende drukte op en rondom het water gaan we de inzet ook in 2026 verder uitbreiden. Deze extra uren komen vanuit her-prioritering ten koste van de inzet op bedrijfsafval. Met onze inzet willen we overlast voorkomen en ervoor zorgen dat iedereen het fijn heeft op en rondom het water.

Horeca

We controleren horeca op alcohol, vergunningen, terrassen en overlast, zodat de buurt levendig blijft maar ook veilig en prettig om in te wonen. We controleren horecabedrijven op de regels voor alcoholverkoop, de vergunningsvoorschriften en terrassen. Ook treden we op bij overlast. Dit doen we om bij te dragen aan een goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid en een betere gezondheid en veiligheid.

Horecacontroles

We controleren horecabedrijven op de regels en gaan overlast tegen. Hiermee dragen we bij aan de veiligheid en gezondheid van de gasten.

Wij voeren controles uit bij verschillende horecabedrijven, zoals bars, hotels, lunchrooms, afhaalzaken en discotheken, evenals bij supermarkten en slijterijen. Dit doen we volgens de [Handhavingsstrategie horeca](#), waarbij we controleren of bedrijven een vergunning hebben en of iedereen zich aan de regels houdt. Denk hierbij aan voorschriften over alcoholverkoop, terrassen, de aanwezigheid van een leidinggevende en brandveiligheid. We hebben gesprekken met verenigingen voor sport, studie of vrije tijd over alcoholverkoop en -gebruik. Tot slot behandelen we meldingen van bewoners over overlast.

Sinds 2025 zijn de inspecteurs op volledige formatie. Hierdoor zijn meer vergunningscontroles uitgevoerd in vergelijking met vorige jaren.

Toezicht op horecabedrijven	2024	2025
Aantal controles horeca	1369 (incl. controles op zaken met een vergunning)	1524
Aantal overlastmeldingen horeca	281	329
Aantal vergunningcontroles	873	1396
Opleveringscontroles	116	150

4-jaarlijks verscherpt toezicht

Elke 4 jaar krijgen horecabedrijven een controle of ze zich aan de regels houden. Bij bedrijven waar vaker overtredingen zijn en die overlast veroorzaken, houden we verscherpt toezicht. Dit betekent dat deze bedrijven 4 keer per jaar een controle krijgen. Zodra er sprake is van minder overtredingen en minder overlast, vallen deze bedrijven weer terug naar het 4-jaarlijkse toezicht.

Overlastmeldingen

Elk jaar wisselt het aantal overlastmeldingen. In 2025 zien we een stijging in het aantal meldingen en hadden we 329 overlastmeldingen over horecabedrijven. Als we een overlastmelding binnenkrijgen over een bedrijf, dan nemen we die in behandeling en komen we op bezoek. We gaan dan na of er inderdaad overlast is of mogelijk overlast is geweest. Bij een overtreding komen we in actie.

Extra oog voor portiers

In 2024 zagen we dat een deel van de portiers werkte zonder een geldige portierspas. Goede portiers zijn van groot belang voor een veilig uitgaansklimaat. Hoewel de controle op geldige portierspassen een taak is aan de politie, hebben wij in 2025 nauw contact én een goede samenwerking gehad met de politie. Zo nodig voerden we gesprekken met ondernemers om bij te dragen aan een veilig uitgaansleven.

Inzet nieuwe nachthoreca

Door de opkomst van nachthoreca in het Werkspoorkwartier en rondom Merwede zien we een toename van bezoekers in de nacht. Om overlast te voorkomen en de leefbaarheid en veiligheid te bewaken, is het nodig om vaker toezicht te houden in dit gebied. Dit betekent dat er minder toezicht mogelijk is in de binnenstad. In 2025 hebben we alle nachthoreca in dit gebied in kaart gebracht en bezocht. Waar afwijkingen zijn geconstateerd, is actie op ondernomen. We voeren hier nu regelmatig controles uit. Deze inzet wordt in 2026 voortgezet, met als doel het hebben van een veilig en verantwoord uitgaansleven in Utrecht.

Extra inzet Lombok en Amsterdamsestraatweg

Uit het programma herinrichting Amsterdamsestraatweg, Kanaalstraat/Damstraat komen diverse acties uit voort waarbij toezicht en handhaving een rol zal spelen in 2026.

Ontwikkelingskader Horeca Utrecht

Van 2025 tot en met 2026 wordt het Ontwikkelingskader Horeca Utrecht (hierna; OHU) geëvalueerd. Het doel is dat het OHU beter aansluit bij hoe de horecapraktijk nu is. De ervaringen en signalen van toezicht en handhaving nemen we mee in de evaluatie.

NIX18 en verantwoord alcoholgebruik

We controleren horecabedrijven en verkooppunten van alcoholhoudende drank op de leeftijdsgrens van 18 jaar en geven tips over gezond alcoholgebruik.

Jaarlijks voeren we leeftijdscontroles uit om te controleren of bedrijven zich houden aan de leeftijdsgrens van 18 jaar voor het verkopen van alcohol. We zetten hiervoor testkopers in. Als een bedrijf toch alcohol verkoopt zonder de leeftijd van de testkoper te controleren, dan is dat een overtreding. We ondernemen dan actie. We kunnen bijvoorbeeld een waarschuwing of een boete geven. Als de horecazaak wel vraagt naar het identiteitsbewijs, dan krijgt het bedrijf een compliment. In het [Preventie- en handavingsplan alcohol](#) staat meer over onze doelen en hoe we als gemeente aandacht besteden aan het verminderen van alcoholverkoop en –gebruik door jongeren onder 18 jaar.

We kiezen de locaties die we controleren op basis van risico's en ontvangen meldingen over verkoop aan minderjarigen. Deze groep krijgt vaker controles dan andere horecabedrijven.

We zien dat het nalevingspercentage lager ligt bij de sportkantines in vergelijking met andere locaties waar alcoholhoudende drank wordt geschonken. Daarom zal in 2026 onze focus weer op sportkantines liggen.

In 2025 zetten we, naast de extra inzet op controles, in op samenwerking met TeamFit en SportUtrecht om sportlocaties te ondersteunen bij de naleving van Alcoholwet. Wanneer bij een controle blijkt dat de naleving van de Alcoholwet niet op orde is, bieden we de mogelijkheid dat TeamFit contact opneemt met de betreffende vereniging. Zij geven dan praktische tips en advies over hoe beter om te gaan met alcoholgebruik binnen de sportomgeving. Deze aanpak wordt in 2026 voortgezet.

In 2025 zijn er in 58 leeftijdsgrenscontroles uitgevoerd en er zijn 70 hercontroles uitgevoerd. Hierbij zijn 67 overtredingen gezien die hebben geleid tot 25 waarschuwingen en 42 boetes. Het percentage horecabedrijven dat zich aan de regels houdt is iets gestegen. De horecabedrijven geven aan dat zij het moeilijk vinden om personeel aan te nemen dat lang in dienst blijft. Door wisselingen in het personeel en het hoge verloop vinden horecabedrijven het lastig om de kennis over NIX18 te behouden.

Het merendeel van de handhaving en hercontroles is gedaan bij de sportkantines. De sportkantines zijn in totaal 43 keer gecontroleerd. Hiervan waren er 12 leeftijdscontroles en 31 hercontroles. Er zijn 8 waarschuwingen gegeven en 20 boetes opgelegd. Omdat het naleefgedrag nog niet aanzienlijk is verbeterd, wordt in 2026 ook onderzocht welke acties het meest bijdragen aan verbetering van de naleving in de sportbranche.

Onderzoek naar alcoholverkoop

Om de twee jaar laat de gemeente een groot nalevingsonderzoek uitvoeren naar hoe goed horecabedrijven zich houden aan de regels voor de verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar. Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen waar het beste de leeftijd van 18 jaar wordt gecontroleerd en bij welke verkopers het minder goed gaat. [Lees hier meer over het laatste nalevingsonderzoek uit 2022.](#)

In 2026 beginnen we met de voorbereiding van het nieuwe tweejaarlijkse nalevingsonderzoek, dat vanaf het najaar zal plaatsvinden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een extern bureau.

Stichting NIX18 in Utrecht

Is opgericht voor en door horecaondernemers. De stichting zet zich in om horecabedrijven te helpen dat ze geen alcohol verkopen aan jongeren onder de 18 jaar. De stichting laat een bedrijf (Bureau Objectief) controles met testkopers uitvoeren bij de deelnemers van de stichting. Als de deelnemers het goed doen, krijgen ze een groene kaart. Als ze het niet goed doen, krijgen ze een rode kaart en tips hoe ze de situatie kunnen verbeteren. We voeren geen eigen leeftijdscontroles uit bij de deelnemers waar het goed gaat. Deze krijgen alleen de controles van de stichting. We controleren wel bij de deelnemers die drie rode kaarten of meer hebben. Op deze manier zorgen we ervoor dat bedrijven extra blijven letten op de leeftijdsgrens.

Er zijn 36 horecabedrijven die deelnemen aan de stichting. De doelstelling is om een nalevingspercentage van 70% te hebben. In 2025 heeft 87% van deze bedrijven zich gehouden aan NIX18. Dit percentage is hoger dan het gemiddelde in onze regio en het hele land.

In 2025 hebben we het vernieuwde convenant met Stichting NIX18 ondertekend om de naleving van de alcoholleeftijdsgrens te versterken. In 2026 evalueren we het vernieuwde convenant.

Terrassen

We controleren terrassen op regels en vergunningsvoorschriften. We dragen bij aan de levendigheid en leefbaarheid aan de stad.

We controleren de terrassen in de stad op de regels uit de [Verordening horeca](#), Beleidsregel terrassen en de regels in de vergunning. Terrassen laten onze stad bruisen, maar bezoekers kunnen ook overlast veroorzaken. Als terrassen niet goed zijn ingericht, kunnen ze ook zorgen voor gevaarlijke situaties. Bijvoorbeeld als ze in de weg staan voor hulpdiensten of doorgaand verkeer. Door toezicht te houden op de terrassen kunnen we overlast en gevaarlijke situaties tegengaan.

In 2025 is geïnvesteerd in het intekenen van terrasseren en een digitaliseringsslag gemaakt. Hierdoor is er beter overzicht waar de terrassen staan. Ook kan hierdoor beter beoordeeld worden voor ondernemers welke mogelijkheden er zijn voor nieuwe terrassen of aanpassingen daarin.

Parasolvoeten

In 2025 zijn we gestart met het in kaart brengen van ingegraven parasolvoeten en mogelijke onveilige of niet-vergunde bouwwerken op terrassen. Op basis van deze inventarisatie wordt in 2026 bekeken welke vervolgstappen het meest passend zijn binnen het bestaande beleid en de beschikbare capaciteit, om de veiligheid van bewoners en bezoekers in de stad te waarborgen.

Coffeeshops

We controleren of coffeeshops zich aan de regels houden. In de gemeente Utrecht zijn maximaal 20 coffeeshops toegestaan, waarvan we er momenteel 13 in de gemeente Utrecht hebben. Jaarlijks controleren we alle coffeeshops op naleving van de regelgeving en vergunningsvoorwaarden. Daarnaast treden we op bij overtredingen of incidenten om de gezondheid van jongeren en volwassenen te beschermen, de veiligheid te waarborgen en overlast te beperken.

In 2025 zijn meer controles uitgevoerd dan in 2024. Dit had te maken met de binnengekomen meldingen. Naast de reguliere controles hebben we ook een extra controle uitgevoerd bij een nieuwe coffeeshop waarvoor een vergunning is afgegeven. Eind 2024 is de nieuwe drive-in coffeeshop geïnspecteerd, zodat deze kon openen. In 2025 is deze nieuwe locatie meegenomen tijdens de controles. Tijdens een controle is er een overtreding gezien. Hiervoor is een waarschuwing gegeven.

Naast onze controles hebben we gesprekken gevoerd met omwonenden om eventuele zorgen over overlast te bespreken. De meeste meldingen gingen over foutparkeerders, de omgeving van coffeeshops en sluitingstijden. Tijdens onze controles zijn hiervoor geen overtredingen geconstateerd. We blijven toezien op naleving van de vergunningsvoorwaarden en optreden bij overtredingen waar nodig.

Coffeeshops	Aantallen 2024	Aantallen 2025
Meldingen	1	4
Controles	23	41
Overtredingen	0	1
Waarschuwing en handhaving	0	1

Evenementen

We houden toezicht op een goed, gezond en veilig verloop van evenementen. We willen overlast voor bewoners en het effect op de natuur zo veel mogelijk verminderen of voorkomen. Zo zorgen we voor een goede balans tussen leefbaarheid en levendigheid.

Organisatoren van evenementen kunnen een datum en locatie voor een evenement reserveren. Zo kunnen we evenementen over de stad en tijdens het jaar verspreiden. We overleggen met organisatoren hoe het evenement veilig kan verlopen met zo min mogelijk overlast. We maken extra afspraken als dat nodig is. Ook beoordelen we alle vergunningaanvragen en plannen en vragen advies aan de politie, brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), VRU en gemeentelijke afdelingen.

Bij elk evenement maken we een inschatting van de risico's. Bij evenementen met grote risico's zijn meer controles. Ook kijken we hoe een evenement in de jaren daarvoor verliep. Tijdens het evenement controleren we of de organisator zich houdt aan de regels, zoals geluidsnormen, veiligheid, verkoop van alcohol (aan jongeren), parkeren en verkeer. Als er problemen of overtredingen zijn, dan zorgen we ervoor dat de organisator dit zo snel mogelijk oplost. Zo niet, dan kan de organisator een last onder dwangsom krijgen of een boete.

Evenementen met grote risico's

We controleren vooral de evenementen met grote risico's. Dat kunnen zowel grote als kleinere evenementen zijn. Voorbeelden hiervan zijn evenementen met een groot effect op de omgeving, verwachte overlast, of problemen of overtredingen in vorige jaren. Waar nodig wordt een evenement vaker gecontroleerd. Tot slot zijn we aanwezig op regie evenementen om ervoor te zorgen dat het evenement goed verloopt. Regie-evenementen zijn evenementen waarbij de gemeente het overzicht houdt op de organisatie van het evenement. Voorbeelden van regie-evenementen zijn Koningsdag en Pride Utrecht. De gemeente zorgt bijvoorbeeld voor de veiligheid, planning en samenwerking met andere partijen. Bij grote evenementen en evenementen met een hoog risico op hard geluid, wordt actief een geluidsmeting gedaan. We houden dan het geluid het totale evenement in de gaten. Hiervoor maken we gebruik van geluidmeters die buiten staan en continu het geluid meten. De locaties van deze geluidmeters worden bepaald aan de hand van het akoestisch onderzoek. Dit onderzoek wordt in ingediend samen met de vergunningsaanvraag. Ook kijken we naar de dichtstbijzijnde geluidgevoelige gevel(s) in de buurt van de evenementenlocatie. Wanneer we meten dat het geluid op een evenement harder is dan mag, treden we op. We zoeken dan direct contact met de evenementenorganisator.

Handhavingsstrategie Evenementen

In 2025 is er gewerkt aan een Handhavingsstrategie voor evenementen. Hierin staat welke risico's worden gezien bij evenementen, hoe de inzet van toezicht wordt verdeeld en hoe er wordt opgetreden bij overtredingen. Ook is de uitwerking van de motie "Rode kaart bij evenementen" opgenomen. In de Handhavingsstrategie staat wanneer een vergunning geweigerd kan worden en hoe lang de weigering is. In 2026 wordt de Handhavingsstrategie vastgesteld en kan ermee gewerkt worden.

Cijfers toezicht en handhaving

In de afgelopen jaren rapporteerden we over het aantal controles op evenementen. Deze cijfers gaven een vertekend beeld, want sommige evenementen zijn meerdere keren bezocht door onze toezichthouders. Om een beter beeld te geven rapporteren we dit jaar over de uren die zijn ingezet op

evenementen. In 2025 hebben we 3460 uur besteed aan toezicht en handhaving bij. Dit is vergelijkbaar met vorige jaren.

Door controles uit te voeren op evenementen zorgen we ervoor dat evenementen netjes en goed verlopen. Dit doen we door de regels uit de evenementen- en omgevingsvergunning te controleren en te kijken naar de sfeer op en rond een evenement. Zo controleerden we dit jaar bij kermisattracties of ze de juiste keuring hadden en daarmee veilig gebruikt konden worden. Bij een aantal (grote) evenementen controleren wij ook de taxistandplaatsen en taxivergunningen. Ook is gecontroleerd op mogelijke beschadiging van groen. We hielden toezicht op alcoholgebruik en NIX18. We controleerden of podia en andere bouwwerken veilig waren, Tot slot hielden we toezicht op de leefbaarheid in de omgeving van een evenement. Bij overtredingen, bijvoorbeeld parkeeroverlast of geluidsoverlast, traden we op.

Cijfers over vergunde evenementen

Vergunde evenementen	2023	2024	2025
Evenementen in openbare ruimte	449 totaal	421 totaal	368 totaal
• Zeer groot • Groot • Middelgroot • Klein	10 30 136 273	9 35 155 246	9 22 99 238
Straatfeesten (melding)	219	251	251
Evenementen met versterkt geluid	252	304	209
Tap ontheffingen**	167	157	225
Binnen evenementen	2	3	1

** [Product - Tapontheffing aanvragen - Online loket \(utrecht.nl\)](#)

Het aantal vergunde evenementen is in vergelijking met 2023 redelijk stabiel.

Meldingen over evenementen	2023	2024	2025
Geluid	57	477	885
Afval	0	2	10
Verkeer	4	1	71
Parkeren	2	1	10
Afsluitingen	2	(valt onder bovenstaande/overig)	
Overig (bv. Bereikbaarheid, evenemententijden en communicatie)	10	19	101 (horeca 14 + vergunningen 89)

Sinds 2024 is de registratie van meldingen voor geluidsoverlast bij evenementen verbeterd. Hierdoor worden er meer meldingen geteld en een beter beeld is van de overlast. Ook anonieme meldingen die vaak na evenementen binnenkomen worden hierdoor ook meegerekend. Ten opzichte van vorige jaren is het aantal meldingen daarom een stuk hoger.

Speelautomaten

We controleren alle bedrijven met een speelautomatenvergunning. Wij controleren ieder jaar alle bedrijven met een vergunning voor een speelautomaat. Gokken kan verslavend zijn. Door toezicht te houden op de illegale speelautomaten dragen we bij aan het beschermen van de gezondheid van bezoekers. We willen mensen beschermen tegen gokverslaving en fraude tegengaan door te controleren of kansspelautomaten voldoen aan de regels.

In de [Algemene Plaatselijke Verordening](#) (APV) staat aan welke regels een aanvraag voor een speelautomaat moet voldoen. De gemeente en de Kansspelautoriteit zijn samen verantwoordelijk voor de controle van de speelautomaten. De gemeente controleert of de bedrijven zich aan de vergunning houden. De Kansspelautoriteit controleert hoe de speelautomaten werken en of ze aan de regels voldoen.

In 2025 merkten we op dat er minder aanwezigheidsvergunningen voor speelautomaten zijn aangevraagd. We controleerden bedrijven die geen nieuwe vergunning voor een speelautomaat hebben aangevraagd. Ook controleerden we bedrijven waarbij de vergunningaanvraag is afgewezen. Dit heeft niet geleid tot meer overtredingen, maar wel meer inzicht waarom vergunninghouders geen nieuwe vergunning meer aanvroegen.

Kansspelen	Aantallen 2024	Aantallen 2025
Meldingen	2	0
Controles	21	20
Overtredingen	1	1
Waarschuwingen en handhaving	1	1

Standplaatsen

We houden toezicht op een goed, eerlijk en veilig gebruik van standplaatsen. We zorgen dat regels worden nageleefd en pakken overlast aan.

In april 2024 zijn de nieuwe regels voor standplaatsen ingegaan. Er zijn in totaal 88 standplaatsen waarvan er in 2025 68 gebruikt werden. Vanaf oktober 2025 zijn we gestart met het toezicht en de handhaving hierop. Voorafgaand is hiervoor een toezicht- en handavingsplan opgesteld waarin staat hoe de standplaatsen worden gecontroleerd. Bij de invoering van het nieuwe beleid hoort niet alleen het toezien op naleving, maar ook het zorgvuldig opbouwen van een duurzame relatie met standplaatshouders. Daarom zetten we afgelopen jaar nadrukkelijk in op heldere communicatie, uitleg

over de nieuwe regels en het creëren van wederzijds begrip. Dit draagt bij aan een transparante uitvoering en een soepele overgang naar het nieuwe stelsel.

In 2026 evalueren we de uitvoering. Hierin wordt ook meegenomen of het toezichts- en handhavingsplan omgezet moet worden naar een Handhavingsstrategie voor standplaatsen.

	2024	2025
Aantal uitgevoerde controles		21
Aantal meldingen		1
Aantal waarschuwingen/sancties		0

3. Veiligheid

We controleren tijdens wijk rondes op verschillende vormen van overlast en houden handhavingsacties. Daarnaast signaleren we criminaliteit en treden op, om criminele activiteiten tegen te gaan. Zo dragen we bij aan de veiligheid en leefbaarheid van Utrecht.

Veilige wijken

We zijn aanwezig in de wijken en makkelijk aan te spreken. We helpen mee om de wijken veiliger en prettiger te maken. Dit doen we door criminaliteit te signaleren en tegen op te treden, mensen weerbaarder te maken en overlast te controleren. We letten op zaken zoals overlast door jongeren, lachgas, alcohol, vuurwerk en intimidatie op straat.

Inzet Wijkboa's

Wijkboa's zijn het zichtbare aanspreekpunt van het gemeentelijk toezicht in de wijk. Zij zijn veel aanwezig in de wijk en maken contact met de bewoners, jongeren en ondernemers. Zij spreken mensen aan op hun gedrag en treden op als dat nodig is. Zo stellen ze duidelijke grenzen.

De wijkboa's kennen de wijk goed. Zij hebben contact met verschillende organisaties en mensen in de wijk. Als het nodig is, breiden zij dit netwerk uit. Een goede samenwerking met andere partners in de wijk en met de politie is daarbij belangrijk. De wijkboa's dragen met hun werk bij aan de verbetering van de leefbaarheid en veiligheid in de wijk.

Elke wijk heeft minimaal 2 wijkboa's. In sommige wijken werken meer wijkboa's. Dit gebeurt in wijken met veel overlast, bijvoorbeeld op bepaalde plekken of bij bepaalde problemen. De extra wijkboa's hebben vaak ook een taakaccent. Bij een taakaccent krijgt dit voorrang op hun gewone werkzaamheden in de wijk.

Wijk	Aantal wijkboa's
West	3
Noordwest	3
Overvecht	4
Noordoost	3
Oost	2
Binnenstad	2
Zuid	2
Zuidwest	2
Leidsche Rijn	2
Vleuten - De Meern	3

Griftpark en Maximapark

Met mooi weer is het vaak erg druk in de Utrechtse parken. Dit zorgt voor overlast voor omwonenden, zoals afval dat blijft liggen en geluidsoverlast. Het Griftpark, Park Lepelenburg en het Maximapark hebben daarom elk een eigen wijkboa.

Kanaalstraat en Amsterdamsestraatweg

De Kanaalstraat/Damstraat en Amsterdamsestraatweg zijn twee levendige straten die veel bezoekers

trekken. Dit zorgt voor overlast, zoals parkeeroverlast, overlast door jongeren en onveilige verkeerssituaties. Elk gebied heeft daarom een eigen wijkboa.

Binnenstad

Via een aangenomen amendement ([A107 Extra boa's binnenstad](#)) had de binnenstad in 2024 en 2025 twee extra wijkboa's. Hiermee waren er meer handhavers op straat om de veiligheid en leefbaarheid in het stadscentrum te verbeteren. Vanaf 2026 zijn er geen middelen om de inzet van deze twee extra boa's voort te zetten. Hierdoor is er minder handhavingscapaciteit in de binnenstad, wat gevolgen zal hebben voor het werk op straat, ook in de overlastaanpak op verschillende locaties in de Binnenstad en de verbinding met ketenpartners. Dit zal invloed naar verwachting doorwerken op het veiligheidsgevoel in de Binnenstad en de rest van de stad.

Jaarwisseling en vuurwerk

Een deel van de bewoners ervaart overlast van vuurwerk. Dit blijkt uit het aantal meldingen daarover. Sinds de afgelopen jaarwisseling (2024/2025) geldt een afsteekverbod van vuurwerk tussen 31 december 18:00 uur en 1 januari 02:00 uur. We controleren op het afsteken van vuurwerk in die periode, waarbij we de focus leggen op zogenoemde aandachtlocaties, zoals parken en dierenweides.

We zetten in december een speciaal team (vuurwerkteam) in dat bezoekt de plekken waar veel vuurwerkoverlast is. Tijdens de jaarwisseling zelf zetten we daarnaast extra handhavers in. Op deze wijze dragen we bij aan een veiliger verloop van de jaarwisseling.

Afgelopen jaarwisseling (2025/2026) was er extra inzet op vuurwerkoverlast door de wijkboa's en het vuurwerkteam. Het vuurwerkteam was actief van 15 december tot en met 1 januari. Zij werkten dagelijks op basis van meldingen en signalen van politie en handhavers op straat. Meldingen vanuit aandachtlocaties of bij ernstige overlast kregen hierbij voorrang. Ook waren er gezamenlijke acties met de politie tegen vuurwerkoverlast.

Het is lastig om overlastgevers op heterdaad te betrappen, maar toch hebben de handhavers 4 waarschuwingen gegeven en 3 boetes uitgeschreven. Daarnaast zijn er meerdere gesprekken gevoerd met ouders van kinderen jonger dan 14 jaar. Naast de directe resultaten van het vuurwerkteam heeft de inzet ook geleid tot boetes en de inbeslagname van illegaal vuurwerk door de politie in meerdere gevallen.

Inspecteurs van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU; voorheen RUD) voeren controles uit op een veilige opslag van vuurwerk bij de verkooppunten. In 2025 zijn alle 6 de vuurwerklocaties voor de verkoopdagen meerdere keren bezocht.

Jeugdoverlast

Zowel overdag als in de avonden zetten we ons in om overlast door jongeren op straat te voorkomen. Hierbij werken we nauw samen met Stichting Jongerenwerk Utrecht en de politie. De wijkboa heeft hierin een belangrijke rol. Daarnaast zetten we het Actualiteitenteam in bij ernstige overlast.

Per wijk bespreken we jeugdoverlast in een jeugdoverleg en/of handhavingsoverleg en delen we informatie met onze veiligheids- en zorgpartners. Op deze manier stemmen de verschillende partijen hun inzet op elkaar af en kan elke organisatie vanuit zijn eigen rol met de juiste kennis (overlastgevende) jongeren benaderen. Vanuit de handhaving dragen we binnen deze gezamenlijke aanpak bij aan het verminderen van de jeugdoverlast en daarmee aan meer veiligheid en leefbaarheid in de stad.

In 2026 blijft THOR binnen de gezamenlijke aanpak van jeugdoverlast actief bijdragen via zowel de inzet van wijkboa's als die van het Actualiteitenteam. Om de boa's extra te ondersteunen bij deze vaak ingewikkelde taak, kregen alle boa's in het vierde kwartaal van 2025 een verdiepende training Jeugd. Deze training is een aanvulling op de basisopleiding jeugd die iedere boa al volgt bij indiensttreding in Utrecht.

Daarnaast hebben we het voornemen om een aantal boa's, op basis van de aanvullende training Jeugd, aan te wijzen met een taakaccent Jeugd. Naar de precieze vorm en invulling van dit taakaccent doen we nog onderzoek.

Nachtelijke inzet

Op uitgaansavonden zijn we 's nachts aanwezig op straat. Zo zorgen we voor veiligere avonden en proberen we de overlast te verminderen voor omwonenden bij horecagelegenheden, maar ook voor het uitgaanspubliek.

We werken vooral in de Voorstraat, Breedstraat, Nobelstraat en omgeving, een deel van de Amsterdamsestraatweg en de kop van Lombok. Bij mooi weer controleren we ook in het Griftpark. We letten op problemen zoals wildplassen, lawaai en alcoholgebruik.

Per 1 januari 2026 is THOR niet meer de hele nacht aanwezig in de stad. In lijn met de bezuiniging 'Verschuiving Nachtdiensten' in de VJN 2024 verschuift de inzet naar eerder avond en nacht. Uitzonderingen hierop zijn de jaarwisselingsnacht en Koningsnacht. Op deze nachten zijn er de hele nacht handhavers op straat aanwezig. In de tabel hieronder ziet u het aantal boetes en waarschuwingen in de nachtelijke uren staan op de hiervoor genoemde thema's.

Cijfers overlastthema's 2025	Boetes	Waarschuwingen
(Nachtelijke uren 23:00-07:00)		
Wildplassen/-poepen	365	62
Alcoholgebruik	115	83
Geluidsoverlast	6	2

Seksuele straatintimidatie

Seksuele intimidatie in het openbaar is sinds 1 juli 2024 strafbaar door een nieuwe wet. In deze wet is seksuele straatintimidatie (SSI) strafbaar gesteld. De koplopergemeenten Utrecht, Rotterdam en Arnhem testen met een pilot hoe deze nieuwe wet Seksuele misdrijven kan worden gehandhaafd door gemeentelijke boa's.

De pilot ging in juli 2024 van start en leidde in Utrecht tot 9 staandehoudingen: 6 minderjarige en 3 meerderjarige verdachten. Voor de drie meerderjarigen werd proces-verbaal opgemaakt die in alle drie zaken resulteerden in een veroordeling door de rechter.

Op verzoek van Utrecht is binnen de pilot een reprimande mogelijk gemaakt: ouders van minderjarige first offenders worden vanaf oktober 2025 samen hun kind door de gemeente uitgenodigd voor een gesprek. In 2026 gaan we door, omdat de pilot is verlengd tot 1 juli 2026 en uitgebreid met 8 extra gemeenten (Almere, Dordrecht, Heerlen, Tilburg, Leiden, Alkmaar, Breda en Amsterdam).

Alcoholverbod

In 2025 is het [alcoholverbod](#) in een aantal aangewezen gebieden met drie jaar verlengd. Dit verbod maakt het mogelijk preventief op te treden tegen het bezit van (geopende) alcoholhoudende dranken met als doel alcoholgerelateerde overlast te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om schreeuwen, intimidatie of vuil op straat.

In 2025 zagen we opnieuw een stijging in het aantal boetes en waarschuwingen. De boetes stegen van 684 in 2024 naar 1243 in 2025 en het aantal waarschuwingen van 486 naar 1252. Dit komt vooral door de extra handhavingsinzet in gebieden waar veel overlast wordt ervaren, zoals het Bollendak, Lucasbolwerk en Mariaplaats.

In 2026 blijven we, op basis van meldingen en surveillances, inzetten op de handhaving van het alcoholverbod.

	2023	2024	2025
Waarschuwingen	110	486	1252
Boetes	432	684	1243

Lachgasverbod

We controleren op overlast door lachgas in de stad om zo problemen op straat te voorkomen en aan te pakken. Op deze manier dragen we bij aan de veiligheid en leefbaarheid op straat. In 2025 hebben handhavers 13 boetes uitgedeeld voor het gebruik of bezit van lachgas. In 2024 ging het om 7 boetes en 1 waarschuwing.

	2023	2024	2025
Waarschuwingen	11	1	0
Boetes	16	7	13

In 2026 blijven we, op basis van meldingen en surveillances, inzetten op het verminderen van lachgasoverlast, zowel op het overlastgevend gedrag als het afval dat achterblijft na gebruik.

Ook controleren we de illegale opslag van lachgas in woningen of gebouwen. Als lachgas niet goed wordt opgeslagen, kan dit brandgevaar opleveren. We controleren op illegale opslag via meldingen die we ontvangen. Soms zien we lachgas ook ter plaatse, bijvoorbeeld bij opslagboxen die we controleren.

Ondersteuning Hulpdiensten bij calamiteiten

We ondersteunen de hulpdiensten bij ongevallen en calamiteiten. Bijvoorbeeld bij het regelen van verkeer bij een ongeluk of bij afzettingen bij calamiteiten.

Harddrugsverbod

De handhaving van het harddrugsverbod op locaties met ernstige overlast is onderdeel van een totaalpakket aan maatregelen om vaak kwetsbare harddrugsgebruikers naar opvang en zorg toe te leiden en overlast tegen te gaan.

In 2025 zien we een stijging in het aantal boetes: van 264 in 2024 naar 368 in 2025. Het aantal waarschuwingen is ook gestegen, van 35 in 2024 naar 97 in 2025. Deze stijging wordt mede veroorzaakt door de extra handhavingsinzet in overlastgebieden, zoals het Bollendak, Lucasbolwerk en Mariaplaats.

In 2026 blijven we inzetten op de controle van het harddrugsverbod op locaties met ernstige overlast.

Proef inzet VTH-THOR bij Cameratoezicht

Uit het [Evaluatierapport cameratoezicht gemeente Utrecht 2018-2021](#) komt naar voren dat het gemeentelijk openbare orde cameratoezicht in Utrecht bijdraagt aan de handhaving van de openbare orde en veiligheid in de stad maar nog steeds een instrument is dat vooral door de politie wordt gebruikt en vooral voor doelen die de politie belangrijk vindt. De camerabeelden kunnen (en mogen) echter ook voor een bredere focus worden benut. Daarom wordt met een pilot gekeken wat de inzet

van VTH-THOR bij het huidige cameratoezicht kan bijdragen aan de gemeentelijke prioriteiten. De pilot is eind 2025 gestart en na de zomer van 2026 verwachten we de evaluatie te hebben afgerond.

Voorlichting & Preventie

We zetten in op het voorkomen en verminderen van woninginbraak, auto-inbraak, autodiefstal en fietsdiefstal. Op basis van data organiseren we acties waarbij we hierop controleren en voorlichting geven. Het Actualiteitenteam (preventief), voorheen het Flexteam, voert deze preventieve acties uit. We zijn zichtbaar in de wijk aanwezig, spreken mensen aan en grijpen in bij situaties die tot inbraak kunnen leiden. We werken hierbij ook samen met studenten van het ROC Veiligheid & Defensie College Nieuwegein en gaan hen in 2026 begeleiden tijdens de acties.

Buitenslapers

Met het aannemen van de motie '[Stop met beboeten van buiten slapen Utrecht](#)' is de handhaving op buitenslapen per direct gestopt. Voor die tijd controleerden we op plekken waar buitenslapen zorgde voor onveilige situaties of voor structurele overlast. Bij de handhaving hielden we oog voor de zorg die deze mensen nodig hadden. We wezen hen zo veel mogelijk op de mogelijkheden voor maatschappelijke opvang en andere instellingen en/ of we betrokken veldwerk van verschillende organisaties. De boete zelf werd enkel ingezet als sluitstuk binnen de aanpak, zoals beschreven in de [Raadsbrief Toelichting verbod buitenslapen APV](#).

In 2025 zijn er, ondanks de voorafgaande stappen (o.a. betrekken hulpverlening), 12 boetes en 17 waarschuwingen uitgeschreven voor buitenslapen bij aanhoudende overlast en/of risicovolle situaties. Dit is een daling ten opzichte van 2024 (99 boetes en 58 waarschuwingen).

Maatschappelijke onrust

We spelen in op actuele ontwikkelingen in de maatschappij, die tot onrust kunnen leiden. Bijvoorbeeld extra controles bij locaties waar er overlast is. Daarnaast begeleiden we demonstraties.

Direct inspelen op overlast en actualiteiten

In 2025 is oude Flexteam en het oude Actualiteitenteam samengebracht in één nieuw Actualiteitenteam. Het oude Flexteam richt zich binnen het Actualiteitenteam op preventieve taken (Actualiteitenteam Preventief), zoals voorlichting en preventieve acties. Het oude Actualiteitenteam richt zich op repressieve taken (Actualiteitenteam Repressief).

Door deze teams samen te brengen in één team kunnen we nog beter inspelen op actuele situaties in de stad.

In 2025 is het Actualiteitenteam Repressief ingezet op verschillende locaties met ernstige overlast, zoals het Bollendak, Hieronymusplantsoen, Shoppingcenter Overvecht, en tijdelijke rond de Muntsluis, Veilinghaven en Oosterkade.

De toenemende vraag naar handhaving, vooral richting het Actualiteitenteam Repressief, maakte het noodzakelijk om regelmatig keuzes te maken in waar wordt ingezet. De verwachting is dat dit in 2026 nog vaker nodig zal zijn, onder andere door het wegvallen van twee wijkboa's in Binnenstad.

Inzet tijdens demonstratie

In totaal waren er in 2025 646 aangekondigde demonstraties in Utrecht; in 2024 waren dit er nog 522. In 2025 zagen we ook een stijging van het aantal begeleide demonstratie, van 24 in 2024 naar 46 in 2025. Naast het groeiende aantal demonstraties zien we ook een toename van de taken van THOR, zowel in omvang als in verantwoordelijkheid, bij het begeleiden van demonstraties. De inzet van THOR voor een veilig en ordelijke verloop van begeleide demonstraties gebeurt in nauwe samenwerking met de politie, op basis van de grootte en de risico's van een aangekondigde demonstratie. Dit komt bovenop de bijna dagelijkse inzet op vaste demonstraties in de stad, bijvoorbeeld bij het Vrelinghuis.

De toegenomen inzet van THOR weerspiegelt de maatschappelijke dynamiek in de stad. Ook in 2026 gaan we door met het begeleiden van demonstraties om te zorgen voor begeleiding van demonstraties en een veilig verloop te waarborgen.

Verblijfsontzegging (VBO)

In situaties van ernstige overlast of ordeverstoringen kan een verblijfsontzegging worden opgelegd aan een overtreder (APV Artikel 2:3). Dit kan alleen samen met het bestraffen van een overtreding die te maken heeft met de openbare orde, zoals verstoring openbare orde, overtreding van het alcoholverbod of het harddrugsverbod.

Een verblijfsontzegging is alleen mogelijk in door het college aangewezen gebieden waar de openbare orde ernstig wordt verstoord. Het doel van een verblijfsontzegging is om een persoon die de orde verstoort tijdelijk uit het gebied te verwijderen, zodat de rust in dat gebied hersteld kan worden.

In 2025 hebben de gemeentelijke handhavers 327 verblijfsontzeggingen opgelegd in de volgende gebieden:

- [verblijfsontzeggingsgebied Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en Lepenburg](#) (55 verblijfsontzeggingen)
- [verblijfsontzeggingsgebied Stationsgebied en Lombok-Oost](#) (272 verblijfsontzeggingen).

Dit is een lichte stijging ten opzichte van de 311 opgelegde verblijfsontzeggingen in 2024 (respectievelijk 85 en 226 verblijfsontzeggingen).

Ondermijning – Controles Ondermijning

Het Bestuurlijk Utrechts Interventieteam (BUI)T voert controles en acties uit om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan. Dit doet het BUIT in samenwerking met belangrijke partners, waaronder die uit het RIEC-samenwerkingsverband. Het RIEC staat voor Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC). Jaarlijks neemt het BUIT deel aan grote acties met partners of voert zelfstandige controles uit. In de beleidsnota [Grenzen stellen, perspectief bieden](#) staan de doelstellingen van de gemeente voor de komende jaren. Met deze controles zetten we ons in om buurten veiliger te maken. Als het team gevaarlijke of ernstige situaties ziet, kunnen zij na bestuurlijk akkoord ook woningen of bedrijven sluiten. Denk aan hennepkwekerijen, harddrugs of illegaal gokken. We houden alle sluitingen bij op een [website](#).

In 2025 zijn er 872 controles uitgevoerd door het BUIT. Dit waren zelfstandige controles (mono), controles met 1 of enkele partners (multi) of met een groot aantal partners (integraal). De locaties waren verschillend: van woningen, bedrijfspanden, loodsen en zeecontainers, tot opslaglocaties en bedrijfsverzamelgebouwen. Bij ongeveer 17% van de controles hadden we aanwijzingen van een overtreding voor het BUIT of een (externe) partner. Dit betekent dat het BUIT gemiddeld elke dag dat zij controleert een overtreding ziet. De overtredingen varieerden van illegale bewoning en illegaal gebruik tot het aantreffen van grote hoeveelheden drugs en explosieven. Ernstige overtredingen werden direct opgevolgd met handhaving door het BUIT.

Focusgebieden

In de beleidsnota '[Grenzen stellen, perspectief bieden](#)' staan 2 focusgebieden genoemd: bedrijventerrein Nieuw-Overvecht en de Amsterdamsestraatweg. In deze twee gebieden vinden extra controles door het BUIT plaats.

Nieuw Overvecht

Sinds 2022 geldt een vergunningplicht voor autobedrijven op bedrijventerrein Nieuw-Overvecht. Het BUIT controleert of bedrijven hieraan voldoen. Deze vergunningplicht is in 2025 verlengd. In 2025 zijn in totaal

145 controles uitgevoerd, waarbij alle vergunde autobedrijven ten minste twee keer zijn bezocht. Dit resulteerde in 3 handhavingsacties en enkele mondelinge waarschuwingen. Daarnaast zijn enkele zaken door partners verder opgepakt. Op basis van de evaluatie van de vergunningplicht is deze inmiddels verlengd tot 2028. Naast de controles op autobedrijven voerden we op het bedrijventerrein in Nieuw-Overvecht nog 37 andere controles uit. Hierbij werden zowel overtredingen geconstateerd waarop het BUIT heeft gehandhaafd als mogelijke overtredingen die door partners zijn opgepakt.

Amsterdamsestraatweg

Op de Amsterdamsestraatweg werden 39 controles gedaan in 2025. Dit leidde voor zowel het BUIT als partners tot meerdere overtredingen.

Opslaglocaties en garageboxen

In garageboxen en opslaglocaties worden regelmatig spullen bewaard die volgens de wet- en regelgeving niet zijn toegestaan. Denk hierbij aan lachgas, explosieven of grondstoffen om drugs te maken. In 2023 startten we een pilot met particuliere speurhonden die zijn getraind in het opzoeken van grondstoffen voor drugs, vuurwerk en explosieven. Dankzij deze methode kunnen we gericht controleren of deze gevaarlijke spullen in de opslaglocaties en garageboxen liggen. Ook in 2025 hebben we hiervan gebruik gemaakt. We zijn honderden (garage)boxen afgegaan op verschillende locaties. Dit hebben we onder andere gedaan naar aanleiding van signalen en de integrale aanpak profkraken. Deze aanpak startte we samen met politie en OM. Tijdens de controles hebben we meerdere overtredingen gezien van met name de Opiumwet. Eerdere overtredingen varieerden van illegale bewoning, opslag van nep-kleding tot lachgas en explosieven.

Themacontroles

Om de doelen uit de beleidsnota '[Grenzen stellen, perspectief bieden](#)' te halen, wordt er op verschillende thema's specifiek acties ondernomen. Het BUIT draagt ook bij aan deze thema's.

Criminele geldstromen

In 2025 heeft het BUIT 6 bedrijven bezocht in sectoren waar een vermoeden bestaat dat witwassen kan voorkomen. Deze bedrijven zijn kwetsbaar voor criminele inmenging. De bedrijven bezochten we samen met partners. We zien dat hierbij de controles op basis van het Digitaal Opkoopregister (DOR) van belang is voor de inzet op dit thema.

Transport en logistiek

Er werden 2 controles uitgevoerd in 2025 gericht op transport en logistiek. We voerden deze controles uit met onze samenwerkingspartners.

Fraude in de zorg

In 2026 zal het BUIT ook een rol spelen in de aanpak tegen zorgfraude. Hiervoor wordt integraal binnen de gemeente als met externe partners samengewerkt. Het BUIT controleert of de activiteiten die worden geconstateerd volgens de bestemming mogen plaatsvinden.

Digitaal opkoopregister (DOR)

Sinds 2025 is het budget voor DOR teruggebracht. Er is jaarlijks capaciteit voor ongeveer 20 controles. In 2025 zijn vrijwel alle 20 controles uitgevoerd. Dit leidde tot enkele overtredingen.

4. Verkeer

We controleren we of mensen zich aan de verkeersregels houden. Zo dragen we bij aan de verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid van Utrecht.

Auto en vrachtwagen

We controleren geparkeerde voertuigen in de stad op verschillende plekken in de stad. Op plekken waar je moet betalen voor een parkeerplaats, controleren we of dat is gebeurd. Voor mensen met een fysieke beperking en taxi's zijn er speciale parkeerplaatsen. We controleren of deze juist worden gebruikt. We controleren in de binnenstad hoe zwaar bestel- of vrachtauto's is. Zo voorkomen we schade aan werfkelders en straten. En we controleren in de milieu- en zero-emissiezone of de voertuigen hierin zich aan de regels houden. Zo dragen we bij aan een schone lucht.

Foutparkeren

We controleren of voertuigen op de juiste manier geparkeerd staan. Dit houdt onder andere in dat we controleren of parkeerplaatsen voor mensen met een fysieke beperking correct worden gebruikt en of voertuigen de doorgang niet blokkeren. Wanneer dit het geval is, kan een boete volgen. Deze overtredingen vallen onder de noemer 'fout parkeren'. We reageren op meldingen van fout parkeren en controleren de situatie ter plaatse. Daarnaast letten we hierop tijdens onze wijk rondes. In 2025 zijn er 10.585 boetes uitgedeeld voor fout parkeren, iets meer dan in 2024, toen 9.824 boetes werden uitgeschreven. In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2023	2024	2025
Boetes foutparkeren	10.431	9.824	10.585

In 2026 willen we de scanauto ook gebruiken voor het bekeuren van voertuigen die op de stoep geparkeerd staan. We doen dit in de gebieden waar de scanauto rijdt voor de controle op het betaald parkeren. Hiermee zorgen we er extra voor dat er voldoende ruimte is op de stoepen om op te lopen of te rijden met een rolstoel of kinderwagen.

Ook zijn in 2025 556 voertuigen weggesleept omdat deze gevaarlijk of hinderlijk geparkeerd stonden. Denk hierbij aan voertuigen die op een evenemententerrein of marktterrein geparkeerd stonden. Dit aantal is hoger dan in 2024 toen 405 voertuigen weggesleept werden.

In Utrecht mogen kampeervoertuigen (campers en caravans) en aanhangers niet langer dan 3 dagen op de openbare weg staan. We controleren hierop als we diverse meldingen hebben ontvangen. In 2025 zijn er 138 boetes uitgeschreven en 9 voertuigen weggesleept, omdat zij langer dan toegestaan op de openbare weg stonden. Het aantal boetes is hoger dan in 2024 toen 107 boetes werden uitgeschreven. Het aantal weggesleepte voertuigen is lager, in 2024 werden nog 20 voertuigen weggesleept.

Betaald parkeren

Iedere dag controleren we met scanauto's of mensen hebben betaald voor het parkeren van hun auto. Wanneer dat niet het geval is wordt een naheffingsaanslag parkeerbelasting (parkeerboete) opgelegd. In 2025 zijn 180.072 parkeerboetes uitgeschreven. Dat zijn er ruim 35.000 meer dan in 2024, dit komt onder andere doordat er meer gebieden zijn waar betaald parkeren geldt.

Wij monitoren ook de betalingsbereidheid, oftewel hoe vaak mensen betalen wanneer dit verplicht is. In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2023	2024	2025
--	------	------	------

Betalingsbereidheid	85%	82%	83%
Naheffingsaanslagen	112.411	143.239	180.072

De wielklem wordt gebruikt bij mensen die drie keer of vaker parkeren zonder te betalen, weigeren boetes te betalen en waarbij geen andere manier is om deze te innen. In 2025 hebben we de wielklem 387 keer ingezet, een toename ten opzichte van 2024 (286 keer). De stijging van het aantal ingezette wielklemmen komt voor een groot deel door verbeteringen in de software waardoor we beter weten welk voertuig nog openstaande parkeerboetes heeft.

	2023	2024	2025
Wielklem gebruikt	141	286	387

Afhankelijk van het plan om de komende jaren stapsgewijs betaald parkeren per buurt in te voeren, zal de controle hierop worden uitgebreid.

Milieu- en zero-emissiezones (ZE-zone)

We willen de luchtkwaliteit in de stad verbeteren, wat belangrijk is voor de gezondheid van onze inwoners, de natuur en het milieu. Daarom nemen we verschillende maatregelen, waaronder de strengere milieuzone en de zero-emissiezone (ZE-zone), die beide vanaf 2025 gelden. Zowel de milieuzone als de ZE-zone worden aangegeven met borden langs de weg. In 2026 worden de borden eenvoudiger.

De milieuzone is bedoeld voor voertuigen met een lage emissieklasse, zoals dieselauto's, en bussen, die niet in het gebied mogen komen. In de eerste maanden van 2025 hebben we overtreders gewaarschuwd. We hebben 4.963 waarschuwingen verstuurd. Vanaf 1 juli kregen overtreders een boete. We hebben 1.679 boetes uitgedeeld.

In 2025 is in Utrecht de zero-emissiezone (ZE-zone) ingevoerd. Deze zone geldt voor bestelauto's en vrachtwagens. Sinds 1 januari 2025 mogen alleen volledig uitstootvrije voertuigen dit gebied inrijden. In de eerste zes maanden van 2025 kregen overtreders een waarschuwing. Zo konden zij wennen aan de nieuwe regels. We hebben 6.082 waarschuwingen verstuurd. Vanaf 1 juli kregen overtreders een boete. We hebben 1.754 boetes uitgedeeld.

We controleren met camera's het gebruik van de milieuzone en de ZE-zone. Met 21 camera's controleren we het gebruik van de milieuzone en de ZE-zone. Meer informatie over de milieuzone en de zero-emissiezone is te vinden op de website van de gemeente Utrecht: [Milieuzone en zero-emissiezone | gemeente Utrecht](#).

Weren zwaar verkeer wervengebied

Iedere dag controleren we in het wervengebied in de binnenstad op te zwaar verkeer door voertuigen te wegen. Als een voertuig zwaarder weegt dan toegestaan, krijgt bestuurder een boete. Deze controles zijn bedoeld om schade aan bruggen, werfkelders en gebouwen in de historische binnenstad te voorkomen.

In 2025 hebben we 12 boetes uitgedeeld voor te zware voertuigen (overtredingen van de aslastbeperkingen). Het aantal boetes is afgenomen, zoals ook blijkt uit de bijgevoegde tabel. De paaltjes (breedtebeperking) hebben naast de handhaving een positief effect op het tegenhouden van zwaar verkeer in het wervengebied.

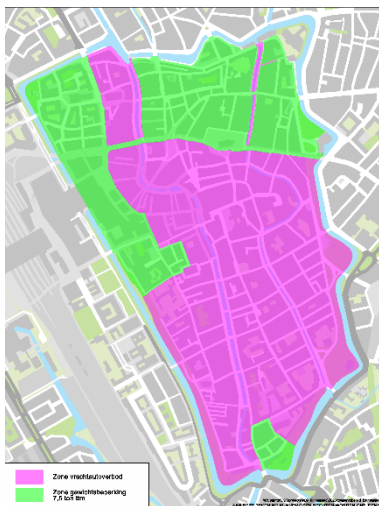
	2023	2024	2025
Te zware voertuigen	39	17	12

Vanaf eind 2023 controleren we het vrachtautoverbod (verkeersbord C7) in de binnenstad met behulp van camera's. Sinds 2024 krijgen overtreders een boete. In 2025 zijn er 200 boetes uitgedeeld aan overtreders van het vrachtwagenverbod. Dat is iets minder dan in 2024 toen 220 overtreders een boete kregen.

Toegangsbeleid binnenstad

Vanaf 1 mei 2026 gelden er extra regels voor vrachtwagens en bestelauto's in de binnenstad. Deze regels beschermen het kwetsbare erfgoed, zoals werven, straten en bruggen. Ook zorgen ze voor een schonere en beter bereikbare binnenstad. De regels worden simpeler en duidelijker. Zo weet een chauffeur sneller of hij wel of niet mag inrijden. Dat maakt het makkelijker om zich aan de regels te houden.

De nieuwe regels gaan ook over te zware voertuigen: Voertuigen zwaarder dan 7,5 ton mogen niet meer in de binnenstad rijden. Bovendien geldt in een groot deel van de binnenstad een vrachtwagenverbod.

Ook gelden er regels voor de tijden waarop voertuigen de binnenstad in mogen om te laden en te lossen. Deze regels gaan we handhaven met inzet van handhavers op straat en via camerahandhaving.

Meer informatie over het nieuwe toegangsbeleid vindt u hier: [Nieuwe regels vrachtauto's en bestelbussen in binnenstad | gemeente Utrecht](#)

Verkeer(scamera) Domplein

Op het Domplein geldt een geslotenverklaring voor alle voertuigen. Dit beleid is bedoeld om voetgangers en fietsers meer ruimte te geven en doorgaand verkeer in de binnenstad te beperken. Het verkeer op het Domplein wordt gecontroleerd met twee camera's. Voertuigen die het Domplein

onrechtmatig betreden, ontvangen een boete. In 2025 zijn 2.651 voertuigen beboet, dat is meer dan in 2024 maar minder dan in 2023. In 2025 hebben we 2.651 voertuigen beboet. Dat zijn er meer dan in 2024, maar minder dan in 2023. Deze stijging is wat we willen. Daarom onderzoeken we samen met verkeersadviseurs hoe we ervoor kunnen zorgen dat bestuurders zich beter aan de regels houden. In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2023	2024	2025
Boetes Domplein	3.990	2.322	2.651

Wrakken

We controleren of er auto-en fietswrakken op straat staan en halen ze weg. Bij meldingen kijken we op de plek en we letten er op tijdens wijk rondes. Wrakken nemen vaak parkeerplaatsen in beslag en dragen bij aan een rommelige uitstraling van de straat. Daarom controleren we op voertuigwrakken, zoals auto's en aanhangers. Wanneer we een wrak aantreffen, verwijderen we dit. We reageren ook op meldingen van wrakken en controleren de situatie ter plaatse. Daarnaast letten handhavers tijdens hun wijk rondes op wrakken. In 2025 zijn er 115 wrakken verwijderd, wat een toename is met de voorgaande jaren. Dit komt onder andere doordat we in december extra wrakken hebben verwijderd die een risico liepen om in brand gestoken te worden.

In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2023	2024	2025
Voertuigwrakken	68	69	115

Taxi handhaving

In Utrecht zijn taxistandplaatsen uitsluitend bestemd voor chauffeurs met een Utrechts Taxikeurmerk. Dit zorgt ervoor dat taxichauffeurs voldoen aan de kwaliteitsstandaarden die we voor de stad hebben gesteld. Een Keurmerk Taxi vergunning toont aan dat een chauffeur kennis heeft van de Utrechtse kwaliteitsregels en de straten in de stad.

Wij controleren regelmatig taxi's op het bezit van een geldige Keurmerk Taxi vergunning bij taxistandplaatsen, in samenwerking met de politie. Onze controles vinden meerdere keren per week plaats. Ook houden we extra controles bij een verwachte hoge vraag, zoals bij treinstoringen of stroomuitval. Ook bij grote evenementen controleren we tijdelijke taxistandplaatsen op geldige Keurmerk taxivergunningen. In 2025 zijn 52 boetes uitgedeeld aan chauffeurs die zonder Utrechtse taxivergunning taxivervoer aanboden, en 50 waarschuwingen werden gegeven. Dit is een stijging ten opzichte van 2024 toen 18 boetes en 36 waarschuwingen werden uitgedeeld. Deze stijging komt deels door een efficiëntere inzet. Naast boetes uitdelen kunnen we bij ernstige overtredingen ook het keurmerk (tijdelijk) innemen. In 2025 hebben we dit 1 keer gedaan bij een chauffeur die zich niet hield aan de kwaliteitsregels. Daarnaast hebben 9 chauffeurs een waarschuwingsbrief hiervoor gekregen.

Brom- /snor-fietsen

We verwijderen fietsen die gevaarlijk of te lang op straat staan. Dit zorgt voor ruimte in fietsenrekken en houdt belangrijke doorgangen, zoals blindengeleidenstroken en nooduitgangen, vrij in de drukke binnenstad. Daarnaast controleren we of brom- en snorfietsen op de juiste plekken rijden en letten we op veilig fietsen.

Verkeerd gestalde fietsen

We verwijderen fietsen die gevaarlijk zijn geparkeerd, vooral op plekken zoals blindengeleidenstroken, nooduitgangen en -routes. Ook fietsen die staan op gereserveerde parkeerplekken, bijvoorbeeld voor mensen met een fysieke beperking of voor taxi's, worden verwijderd. Waar een fietsparkeerverbod geldt (bijvoorbeeld rondom het Centraal Station) verwijderen we fietsen die niet op of in een fietsparkeerplek staan. De regels die in de voorgaande jaren veranderd zijn (zoals fietsparkeerverbod rondom het Centraal Station in 2023 en uitbreiding van dit gebied met de Hollandse Toren en de Vlaamse Toren in 2024) lijken beter bekend te zijn bij fietsparkeerders. We hebben in 2025 in totaal 14.331 [verkeerd gestalde fietsen verwijderd](#).

In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2023	2024	2025
Verwijderde verkeerd gestalde fietsen	17.810	15.104	14.331
Verwijderde verkeerd gestalde brom- en snorfietsen	94	49	11

Achtergelaten fiets

In 2025 hebben we minimaal twee keer per jaar per wijk gecontroleerd of fietsen te lang op straat staan. Indien nodig, verwijderen we deze fietsen tijdens opruimacties van weesfietsen. Dit helpt om ruimte vrij te maken in de stallingen en voorkomt dat fietsen op gevaarlijke of storende plekken worden achtergelaten. Meer informatie hierover is te vinden op de volgende website: [Opruimacties weesfietsen | gemeente Utrecht](#). Op deze pagina verwijzen we ook naar de regels hoe lang een fiets ergens mag staan en wanneer we in welke wijk een actie houden.

In 2026 wordt er bezuinigd op het opruimen van weesfietsen. In plaats van twee keer per jaar doen we dit nog één keer per wijk. We gebruiken informatie uit eerdere acties en meldingen om de opruimactie zo gericht mogelijk uit te voeren. Eén keer per drie jaar controleren we een hele wijk om te zien hoeveel weesfietsen er staan. De planning staat op [Opruimacties weesfietsen | gemeente Utrecht](#).

In de tabel hieronder zie je een vergelijking met de vorige jaren.

	2023	2024	2025
Verwijderde weesfietsen	12.846	15.424	12.583

Verwijderde weesfietsen per wijk:

Weesfietsen 14 dagen per wijk		Weesfietsen 28 dagen per wijk	
	Verwijderd		Verwijderd
Binnenstad centrum	1.789	Binnenstad woonwijk	1.349
Centraal Station	19	Leidsche Rijn / Vleuten de Meern	473
Station Leidsche Rijn	71	Noordoost	1.381
Station Terwijde	69	Noordwest	1.288

Station Overvecht	278	Oost	1.367
Station Zuilen	108	Overvecht	1.109
Station Vaartse Rijn	120	West	920
Station Lunetten	74	Zuid	766
Station Vleuten	116	Zuidwest	1.286

Bromfiets en snorfiets

We controleren of brom- en snorfietsen op de juiste plek op de weg rijden. Omdat brom- en snorfietsers breder zijn en sneller gaan dan andere fietsers, ontstaan er vaak onveilige situaties op het fietspad. Als zij op een plek rijden waar dit niet is toegestaan, krijgen ze een boete. Dit wordt gecontroleerd met handhavingsacties van onze BOA's en met één verplaatsbare camera's.

In totaal zijn in 2025 3.851 brom- en snorfietsers beboet onderverdeeld in 2.174 bromfietsers en 1.677 snorfietsers. Van deze overtredingen werden 3.424 geconstateerd met de verplaatsbare camera. Daarnaast hebben de handhavingsacties van onze BOA's 427 boetes opgeleverd en 400 waarschuwingen. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met 2024. Uit tellingen blijkt dat er meer brom- en snorfietsers zich beter aan de regels houden. In 2022 telden we dat 75% van de snorfietsers nog op het fietspad reed, in 2024 is dit gedaald naar 55%. Daardoor gaan we ook in de komende jaren door met uitvoeren van handhavingsacties en blijven we de verplaatsbare camera inzetten.

Daarnaast controleren we ook of brom- en snorfietsers zich houden aan de helmplicht. In 2025 zijn 45 boetes en 49 waarschuwingen uitgedeeld aan mensen die geen helm droegen waar dit verplicht was. Dit is minder dan in 2024, toen 79 boetes werden uitgeschreven.

Veilig fietsen

We controleren op veilig fietsen, zoals het fietsen zonder licht, het fietsen met een mobiel in de hand of het negeren van rood licht. Als meer mensen zich aan deze regels houden, verbetert de verkeersveiligheid in de stad.

In 2025 hebben we 3.438 mensen gewaarschuwd of beboet. Dat zijn er meer dan in 2024. Dit komt doordat we meer controles hebben uitgevoerd en data hebben gebruikt om de juiste controlelocaties en tijden te kiezen.

Ook hebben we vijf keer samen met de politie een handhavingsactie gedaan. Door deze samenwerking gebruiken we elkaars kennis en bevoegdheden. De politie controleert bijvoorbeeld op opgevoerde e-bikes, fatbikes, bromfietsen en snorfietsen. Deze gezamenlijke acties zijn zichtbaar. We zetten in 2026 in op zoveel mogelijk gezamenlijke acties.

In de tabel hieronder zie je het verschil voor iedere overtreding en de vergelijking eerdere jaren.

	2023		2024		2025	
	Boetes	Waarschuwingen	Boetes	Waarschuwingen	Boetes	Waarschuwingen
Fietsen zonder licht	594	48	474	58	546	65

Fietsen met een telefoon in de hand	414	208	825	882	1.086	1.045
Fietsen door rood licht	221	51	204	137	481	215
Totaal	1.229	307	1.520	1.077	2.113	1.325

Voetgangersgebied

We controleren of er mensen fietsen of rijden in het voetgangersgebied, vooral tijdens onze rondes door de wijken. Dit draagt bij aan de veiligheid van voetgangers in de binnenstad. In 2025 kregen 521 (brom- en snor-)fietsers een boete voor het rijden in het voetgangersgebied. Dit is een kleine stijging ten opzichte van 2024, toen 490 (brom- en snor-) fietsers een boete kregen. Daarnaast kregen 75 (vracht)auto's een boete voor het rijden in het voetgangersgebied of over de stoep of het fietspad. Dit aantal is een daling met 2024 toen 136 overtredders een boete kregen.

	2023	2024	2025
Waarschuwingen (brom- en snor-)fietsers	204	460	1.125
Boetes (brom- en snor-)fietsers	272	490	521
Waarschuwingen (vracht)auto's	75	117	86
Boetes (vracht)auto's	140	120	75

5. Over VTH

Om onze stad netjes en leefbaar te houden voor iedereen zijn er verschillende regels. Dagelijks zorgen de inspecteurs, handhavers en toezichthouders van Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH) dat zoveel mogelijk mensen de regels naleven. Zo dragen we bij aan een gezonde, leefbare en veilige stad.

Meldingen openbare ruimte

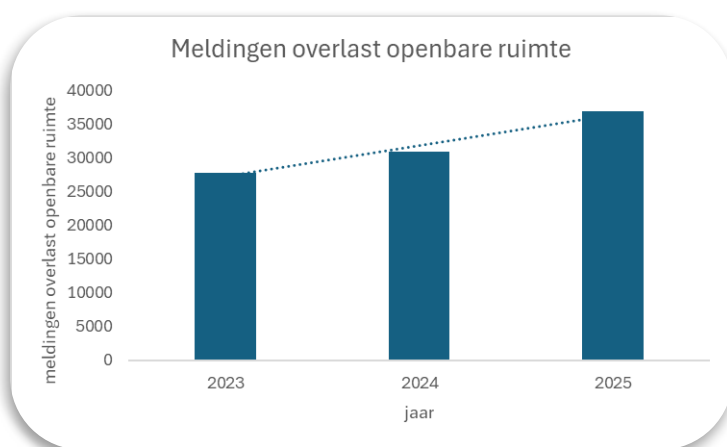
Dagelijks behandelen we meldingen over overlast in de openbare ruimte.

In 2025 heeft de afdeling Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR) ruim 36.500 meldingen behandeld. Dat is een stijging van 20% vergeleken met 2024. Het totaal aantal meldingen dat de gemeente heeft binnengekregen in 2025 is zelfs met 35% gestegen. De stijging wordt grotendeels veroorzaakt door veelmelders. Net als andere jaren gaan de meeste meldingen die THOR afdoet over parkeeroverlast.

Top 3 meldingen overlast openbare ruimte

1. parkeeroverlast
2. fietswrakken en achtergelaten fietsen
3. voertuigwrakken, caravans, aanhangers

We ontvangen elk jaar meer meldingen over overlast in de openbare ruimte. De vele overlastmeldingen zijn waardevol, omdat we deze kunnen gebruiken om onze handhavers gericht in te zetten op de overlastlocaties en overlast momenten (datagestuurd werken).

De meldingen worden door de meldkamer van THOR uitgezet bij de handhavers. Handhavers geven via het meldingssysteem een terugkoppeling aan de melder en waar kan nemen zij telefonisch contact met de melder op om een terugkoppeling te geven. Meldingen over bijvoorbeeld

achtergelaten fietsen worden niet bij de handhavers uitgezet, maar gebruiken wij om onze fietshandhaving gericht in te zetten op de plekken waar de overlast is (datagestuurd werken).

In 2026 is er door de bezuinigingen minder inzet op de één op één afhandeling van de meldingen, waardoor de meldkamer minder meldingen door kan zetten naar handhavers. Met minder inzet en de stijgende trend in het aantal meldingen de afgelopen jaren staan we voor een uitdaging. Om toch de meldingen af te doen gaan we de meldingen meer datagestuurd oppakken. Voor sommige overlastmeldingen is dit een effectievere manier van inzet, omdat wij regelmatig ervaren dat we de overlast die gemeld ter plaatse niet meer aantreffen.

Klanttevredenheid

Melders vragen we om na contact met ons deel te nemen aan een tevredenheidsonderzoek. Een klein deel 6% van de melders maakt gebruik van het tevredenheidsonderzoek, te weten 2.123 tevredenheidsonderzoeken op ruim 36.500 meldingen).

We hebben in 2025 extra aandacht besteed aan de afhandeling van de meldingen, omdat we de tevredenheid wilden verbeteren. We zien dat de gemiddelde tevredenheid is gestegen naar een 6,2 (in 2024 was dat een 5,2).

Wij nemen contact op met melders die ons een laag cijfer hebben gegeven. Wij merken dat de beoordeling niet altijd gebaseerd is op hoe handhavers meldingen hebben afgehandeld (dienstverlening), maar vaak betrekking heeft of de ervaren overlast van de melder is opgelost. Zo kan een melder teleurgesteld zijn dat handhavers na een melding over een weesfiets niet komen, maar pas als er een actie is. Ook komt het voor dat een melder teleurgesteld is als een handhaver niet kan optreden op de gemelde overlast omdat het beleid dat niet toestaat. We kunnen dus niet altijd aan de verwachting van de melder voldoen, omdat het niet uitgevoerd kan en mag worden vanwege de regels.

Het extra contact dat wij hebben met melders die ons een laag cijfer hebben gegeven bij het tevredenheidsonderzoek is positief. Een aantal meldingen is alsnog opgelost. Ook heeft het extra contact geleid tot verbeterpunten in onze dienstverlening die met leidinggevende en medewerkers gedeeld is. Indien nodig of gewenst kunnen medewerkers worden gecoacht om meldingen beter af te handelen. Ook worden de verbeterpunten gebruikt bij het telefonisch contact met de melders.

Ook in 2026 blijven we inzetten op het beter afhandelen van de meldingen. We verwachten dat de verandering in de afhandeling van de meldingen mogelijk een negatief effect gaat hebben op de tevredenheid over de afhandeling van de meldingen in 2026, omdat we minder meldingen één op één af gaan doen. De tevredenheid (KTO) blijven we monitoren.

Ureninzet Toezicht en Handhaving

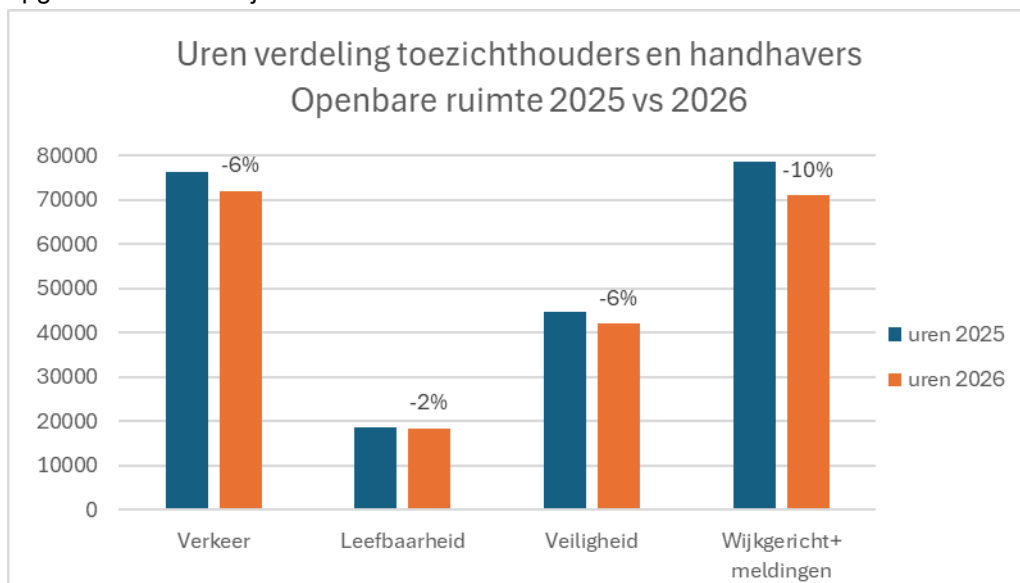
Totaaloverzicht uren toezicht en handhaving 2025

Programma VTH	Begroot	Realisatie	Valt onder dit programma in de Programmabegroting
Bereikbaarheid, parkeren en stallen	133.395	132.342	Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed Duurzame bereikbaarheid
Bestaande bouw	29.462	27.381	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bijzondere wetten	36.103	28.888	Veilige stad

Evenementen	2.698	7.148	Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed
Huisvesting	34.024	33.950	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Milieu handhaving	9.936	8.542	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Nieuwbouw, verbouw en sloop	46.145	41.079	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Veiligheid	108.157	106.087	Veilige stad
Leefbare openbare ruimte	40.478	42.617	Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed
			Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Totaal	440.398	428.034	

Totaaloverzicht uren toezicht en handhaving 2025

Het werk van de toezichthouders en handhavers Openbare Ruimte is verdeeld over de werkvelden verkeer, leefbaarheid en veiligheid. Er zijn 2 taken, wijkgericht werken en meldingen, die alle drie deze werkvelden raken. In de staafdiagram hieronder zijn de uren op deze verschillende onderdelen opgenomen voor de jaren 2025 en 2026.

Op alle werkvelden wordt in 2026 minder ingezet (zie percentage in de staafdiagram hierboven). Hieronder volgt per werkveld een toelichting daarop.

Verkeer

In 2026 is er ruim 4.000 uur (ongeveer 3 handhavers) minder inzet van toezichthouders en handhavers op de taken die onder Verkeer vallen. Dit komt doordat er binnen de bezuinigingsopgave die gemeente heeft ook bezuinigd is op de handavingsinzet op de weesfietsenacties. Ook vervallen de uren voor de controles op straat op brom- en snorfietsen en speedpedelecs.

De inzet op de andere taken blijft gelijk. Denk hierbij aan de inzet voor de controle van betaald parkeren, verkeershandhaving, taxi handhaving en de controles van de camerahandhaving (o.a. milieuzone).

Leefbaarheid

De totale inzet op leefbaarheid blijft in 2026 nagenoeg gelijk (zo'n 250 uur minder inzet op straat) aan die van 2025. Wel is er een verschil tussen de inzeturen van de taken, door her prioritering. Door de toenemende drukte op en rondom het water gaan we in 2026 meer inzet op 'handhaven op het water'. Om dat mogelijk te maken wordt er in 2026 minder ingezet op de handhaving op bedrijfsafval. Omdat we in 2026 de aanpak op de overlast van bedrijfsafval gaan aanscherpen kan er naar verwachting effectiever worden gehandhaafd. We verwachten daarom minder handavingsinzet (500 uur) op deze overlast nodig te hebben. Samen met Stadsbedrijven houden we de situatie in de gaten en indien nodig kan de handavingsinzet worden geherprioriteerd.

De inzet op de andere taken blijft gelijk. Denk hierbij aan de handavingsinzet op bijplaatsingen, hondenoverlast en in de landgoederen.

Veiligheid

In 2026 is er minder handavingsinzet op straat op het onderdeel Veiligheid. Dit komt doordat er binnen de bezuinigingsopgave die gemeente heeft ook bezuinigd is op de handavingsinzet tijdens de nachtdienst (4000 uur minder handavingsinzet is ongeveer 3 handhavers). Ook zijn er in 2026 minder uren voor acties op Straatintimidatie. Dit komt omdat de pilot Straatintimidatie tot juli 2026 loopt.

De inzet van het actualiteiten team en de controles bij evenementen blijven gelijk.

Wijkgericht + Meldingen

De toezichthouders en handhavers worden voor alle drie de onderdelen (Verkeer-Leefbaarheid-Veiligheid) ingezet op de taak wijkgericht werken en de afhandeling van meldingen. In 2026 is er fors (ruim 8000 uur is ongeveer 6 handhavers), minder inzet op de afhandeling van bewonersmeldingen. Dit is een gevolg van bezuiniging op de handavingsinzet die de gemeente binnen de bezuinigingsopgave gemaakt heeft.

Urenoverzicht: Nieuwbouw, verbouw en sloop

Indicatoren Toezicht op bouw en sloop 2026	Aantal uren
Totaal aantal gecontroleerde projecten	31.350
Projecten gevolgklasse 1 (Wkb)	8.160
Cat A	10.400
Cat B	4.840
Cat C	2.570
Cat D	1.221
Cat E	596
Toezicht op bouwwerken (constructiecontrole)	

Cat A	600
Cat B	1.200
Cat C	1.800
Cat D	3.000
Cat E	298
Verminderen bouwhinder	
Getoetste bouwveiligheidsplannen	436
Bouwprojecten met omgevingsbegeleiding	750
Duurzaamheid bij bouwen en slopen	150
Ontheffingen buiten reguliere werktijden	600
Meldingen bebouwde ruimte	1.030
Overig	
Sloopmeldingen	2.200
Controle bomen	1.436
Herplantplicht	852
Schoon en emissieloos bouwen (SEB)	1.165
Geluidmetingen	116
WABO Controle privaatrechtelijke afspraken	50

Urenoverzicht: Energie en milieu

Controles	Aantal uur 2026
Overlastmeldingen	4000
Opleveringscontroles	400
Energiecontroles (inclusief Label C)	100

Beleidsontwikkeling, projecten en coördinatie (incl. ODU en overig)	3100
Juridische ondersteuning	100
Administratieve ondersteuning	1000
Overig milieu	1100
Totaal VTH	9800

Inzet ODU komt in Uitvoeringsprogramma ODU

Aantal handhavers en inspecteur VTH

Het aantal handhavers is het afgelopen jaar iets gedaald. Door onder andere de bezuinigingen die de gemeente moet maken is ook bezuinigd op de handhavingsinzet. Dit betekent dat de handhavingsinzet in 2025 is afgenomen, maar ook dat deze in 2026 nog verder afneemt.

Aantal handhavers en inspecteurs VTH			
	2023	2024	2025
Inspecteurs van THBO	55	71	76
Handhavers van THOR (<i>met boa-bevoegdheid</i>)	150 (127)	164 (120)	157 (140)

Veilige publieke taak

Handhavers kunnen te maken krijgen met agressie en geweld tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden. Agressie en geweld kunnen niet alleen grote persoonlijke gevolgen hebben voor werknemers, maar ook een goede uitoefening van hun taak in de weg staan. Agressie, geweld en bedreiging mogen nooit getolereerd worden.

Meldingen in GIR

Tijdens het werk kunnen handhavers te maken krijgen met agressie en geweld. Zo komt het helaas voor dat handhavers worden uitgescholden (verbale agressie), geslagen (fysieke agressie) of persoonlijk worden bedreigd. Als het voorkomt maakt een handhaver hiervan een melding in het Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem (GIR). Een handhaver is niet verplicht een melding te doen. Omdat we het belangrijk vinden dat de meldingen wel gedaan worden, is hier in het najaar van 2025 weer extra aandacht voor geweest. We zien dan een toename in het aantal meldingen.

Agressie, geweld en bedreigingen mogen nooit getolereerd worden. We ondersteunen de medewerker als zij hiermee te maken hebben gehad en doen, als dat kan, aangifte bij de politie. Aangifte kan leiden tot een straf voor persoon die de agressief is geweest en tot een schadevergoeding voor de handhaver. In 2025 hebben wij onze medewerkers hier 13 keer in bijgestaan.

Meldingen in gemeentelijk incidenten registratiesysteem (GIR)

	2023	2024	2025
Persoonlijke bedreiging	26	41	41
(non) verbale agressie (mondeling)	33	87	47
Fysieke agressie (lichamelijk)	15	48	36
Totaal	74	176	124

BOT**Bedrijfsopvangteam**

Als medewerkers een ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt, kunnen zij terecht bij het bedrijfsopvangteam (BOT). Het BOT bestaat uit (getrainde) medewerkers die collega's helpen als zij een ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt. De BOT-medewerker biedt vooral een luisterend oor en kan doorverwijzen naar professionele hulp zoals een bedrijfsmaatschappelijk werker.

In 2025 voerde het BOT 276 gesprekken. Dit zijn meer gesprekken dan in de voorgaande jaren gevoerd zijn (194 gesprekken in 2024 en 223 gesprekken in 2023). Bij ongeveer 2 op 3 gesprekken was de aanleiding agressie tegen onze handhavers (aanhouding met geweld, bekogeling door objecten, inrijden, bedreiging). In 2024 was dit nog voor bijna de helft van de gesprekken de aanleiding.

Gebruik bodycam

We vinden de veiligheid van onze handhavers belangrijk. Uit onderzoek blijkt dat de bodycam het gevoel van veiligheid vergroot en het aantal situaties met agressie en geweld vermindert. Daarom dragen de handhavers vrijwillig een bodycam als onderdeel van hun uniform. Bijna alle handhavers (90%) hebben ervoor gekozen de bodycam aan hun uniform toe te voegen. In 2025 is de bodycam 2 keer gebruikt bij onveilige situaties. De beelden zijn niet met de politie gedeeld en niemand heeft gebruikt gemaakt van zijn inzagerecht (dit betekent dat de beelden op te vragen zijn). We hebben geen directe verklaring voor de afname van het gebruik van de bodycam. Wel gaan we in 2026 het gebruik van de bodycam extra onder de aandacht van de handhavers brengen.

Gebruik bodycam

	2023	2024	2025
Geregistreerde opnames vanwege onveilige situaties	6	8	2
Bodycambeelden overgedragen aan politie	2	4	0
Gebruik van inzagerecht (beelden opvragen)	0	0	0

Geweldsmeldingen door boa's

Als boa's tijdens het werk geweld hebben gebruikt, moeten zij dat melden (artikel 17 Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren). In 2025 zijn 57 meldingen van geweld door boa's gedaan.

	2023	2024	2025
Meldingen geweld door buitengewoon opsporingsambtenaar	36	32	57

Klachten

Boa's hebben volgens de wet het recht om in situaties te handelen (bevoegdheden). Soms komen er klachten over hoe boa's hiermee omgaan. Zulke klachten over het uitoefenen van de bevoegdheden door boa's, moeten volgens de regels aan de (direct) toezichthouder worden gemeld (artikel 42 van de [Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar](#)). In hoe de gemeente omgaat met de klacht, moet dan ook het oordeel van de toezichthouder en direct toezichthouder meewegen. In 2025 zijn er 2 klachten gemeld.

	2023	2024	2025
Klachten tegen boa's die gemeld zijn bij de (direct) toezichthouder	6	1	2

Verdachtenvervoer

De gemeentelijke handhavers vervoeren zelfstandig eigen aangehouden personen naar het plaats van verhoor (politiebureau Kroonstraat).

Vanaf juli 2023 zijn de gemeentelijke handhavers gestart met het zelfstandig vervoeren van eigen aangehouden personen naar het plaats van verhoor (politiebureau Kroonstraat). Voor het vervoer zijn onze boa's uiteraard goed getraind. Daarnaast zijn er afspraken met de politie over het overnemen van het vervoer bij aangehouden verdachten die agressief gedrag vertonen voorafgaand aan of tijdens het vervoer.

Verdachtenvervoer THOR	2023	2024	2025
(Eigen aangehouden personen)	(vanaf juli)		
Vervoersbewegingen door boa's	17	25	89
Vervoersbewegingen door politie	10	17	52
Overgenomen door politie tijdens transport (incident tijdens vervoer)	0	0	0

In 2025 waren er 141 vervoersbewegingen richting het politiebureau, waarvan 89 door de boa's zelf zijn uitgevoerd. De overige 52 transporten zijn door de politie uitgevoerd, grotendeels om het (agressieve) gedrag van de aangehouden persoon voorafgaand aan het vervoer. Daarnaast was de politie bij een aantal aanhoudingen al aanwezig en boden zij aan om het vervoer over te nemen richting het politiebureau. Dit is een toename in het vervoer van de door onze handhavers aangehouden personen ten opzichte van het jaar ervoor (141 in 2025 vs. 42 in 2024). Een mogelijke verklaring van de toename kan zijn dat we ook een toenemende overlast zien in hotspotgebieden (zoals bij het Bollendak).